

Kariūnas

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos leidinys

2009 m. Nr. 3 (102)

Redaktorius skiltis

Sveiki!

Nuo šiolei man tenka maloni priedermė kas ketvirtį pasaulin palydėti žurnalo KARIŪNAS numerį. Nuo to laiko – 1932 metų rudens, – kai jis buvo pradėtas leisti, praėjo 77 metai, ir Jūs savo rankose laikote naują žurnalą, pažymėtą jau 102-uoju numeriu.

Puikiai žinau, kaip svarbu parodyti griežtai organizuotą ir įtemptą šiuolaikinių rinktinių jaunuolių gyvenimą, įžiebtį kiekvieno kariūno ir kariūnės širdyje patriotiškumo savimi kibirkštį. Todėl žurnale suteikiama galimybė išlieti savo mintis, nagrinėti rūpimus gyvenimo, tarnybos ir mokslo klausimus.

Manome, mūsų KARIŪNAS turėtų tapti populiariu kariškai auklėjamos Karo akademijos jaunuomenės leidiniu, kad palikę mokyklos ar gimnazijos suolą vaikinai ir merginos, ugdyti patriotizmo dvasia, jį skaitydami galėtų pasijusti šios bendruomenės nariais, geriau suprasti kario GARBĖS sąvoką, kilnių kariūno pareigų svarbą ir patys prisidėti tobulindami šį žurnalą, pratintis drąsiai ir kūrybiškai reikšti savo mintis. Naujame skyrelyje „Mūsų gyvenimas“ krn. Tomas Šyvokas analizuoja kariūnų Garbės kodekso laikymosi problemas Virdžinijos karo institute (JAV) ir Lietuvos karo akademijoje.

Naujas šio numerio veidas – IV kurso kariūnų kuopos vadas krn. Artūras Čiuberkis. Spausdiname jo šios vasaros ekspedicijos „Misija Sibiras“ dienoraščius. „Iš pirmų lūpų“ – tai skiltis, kurioje kiek kitokiu kampu pristatomi mūsų kariūnai vadai.

Puslapyje „Grižtamasis ryšys“ kalbiname karininkus, baigusius Karo akademiją prieš penkerius ir daugiau metų. Jų paprašėme papasakoti apie tai, koks jausmas apėmė palikus savo Alma Mater, ką galvojo apie Akademiją tada ir galvoja dabar, ko norėtų palinkėti dabartiniams kariūnams.

Akį patrauks ir kita nauja antraštė – „Karybos klasika“. Dr. Algirdo V. Kanaukos dėka praleisime pusvalandį su Carlu von Clausewitzu.

Mūsų Akademijos bendruomenei, ypač pirmakursiams, itin svarbi buvo spalio 10-oji – priesaikos diena. Mielieji pirmakursiai, prisiekę Tėvynei Gedimino kalno papėdėje, BŪKITE ištikimi ilgaamžių Lietuvos karybos tradicijų tęsėjai!

Visiems skaitytojams linkime turiningai praleisti laiką su KARIŪNU!

Arūnas Alonderis

Kariūnas

Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos leidinys
2009 m. Nr. 3 (102)

Leidžiamas nuo 1932 m.

REDAKcinė KOLEGIJA

Atsakingasis redaktorius
ARŪNAS ALONDERIS

Atsakingasis sekretorius
dr. VYTAUTAS TININIS

mjr. RIČARDAS ANDRULIS
Taktikos ir ginkluotės sekcijos viršininkas

mjr. GINTAUTAS JAKŠTYS
Karo istorijos centro viršininkas

krn. OLEGAS GROŠEVAS
Kariūnų bataliono III kuopos 081 būrio kariūnas

psk. VIRGINIJUS MOLIS
Karo akademijos vyriausiasis puskarininkis

krn. ALMINAS SINEVIČIUS
Kariūnų bataliono I kuopos 063 būrio kariūnas

Kalbos redaktorė
NIJOLĖ ANDRIUŠIENĖ

Dizainerė
LAIMA ADLYTĖ

Fotografas
KĘSTUTIS DIJOKAS

Spausdino Lietuvos kariuomenės
karo kartografijos centras
Muitinės g., Domeikava, LT-54359 Kauno r.
Tiražas 500 egz. Užsakymas GL-374.
Leidinyi platinamas nemokamai.
Leidžiamas kas trys mėnesiai.

Dėl žurnalo platinimo prašome kreiptis tel. (8 5) 210 3651

**GENEROLO JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS KARO AKADEMIJA**
Šilo g. 5 A, LT-10322 Vilnius
aalonderis@yahoo.com
tel. 86 991 132, KATT 24 651, (8 5) 210 3651

Šiame numeryje:

- 2 Prorektorius mokslui ir studijoms
2009–2014 m. veiklos gairės
Doc. dr. Valdas RAKUTIS
- 7 Kariūnas išgelbėjo skęstančią mergaitę
Krn. Vytautas KREKYS
- 8 Garbės nuostatų įgyvendinimo
sistema – graži utopija ar realybė?
Krn. Tomas ŠYVOKAS
- 13 Grįžtamasis ryšys
- 16 Toks gyvenimas man patinka
Edgaras DABOLINS
- 18 HEJ! HUR GĀR DET? – Labas! Kaip sekasi?
Krn. Karolina SERVAITĖ, krn. Vytautas KRIŠČIŪNAS
- 20 Rudeniukė 2009
- 22 Kariūnų studijos
*Krn. Antanas GASPARAVIČIUS, krn. Gytis ŠEGŽDA,
krn. Povilas NAMAVIČIUS*
- 25 Pusvalandis su Klauzevicu
Dr. Algirdas V. KANAUKA
- 30 Savo rankomis paliesti ne vadovėlinę, o
TIKRĄ istoriją
Krn. Artūras ČIUBERKIS
- 34 Atostogos
- 36 Iš pirmų lūpų
- 38 Sportas
- 40 Akademijos pulsas

Prorektoriaus mokslui ir studijoms 2009–2014 m. veiklos gairės

Doc. dr. Valdas RAKUTIS

Nuo 2009 m. liepos 1 d. Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos prorektoriumi paskirtas doc. dr. Valdas Rakutis, kuris iki tol ėjo Karo istorijos centro direktoriaus pareigas.

Skaitytojams siūlome susipažinti su prorektoriaus mintimis, ateities planais ir veiklos gairėmis.

Bendrieji principai ir siekiai

Pagrindinis šios programos tikslas – pagerinti Lietuvos karo akademijos mokslo ir studijų kokybę.

Vertybėmis pagrįstas mokslas ir studijos

Labai svarbus bet kokios šviečiamosios veiklos pagrindas yra vertybės. Nors mūsų aplinkoje jos nėra tinkamai vertinamos (labiau – postai ir pinigai), be jų jokia institucija negali tapti savarankiška ir ką nors reikšminga nuveikti. Tai gana abstraktūs, bet kartu ir konkrečiai taikytini dalykai. Vertybių kompleksą turėtų sudaryti krikščioniškosios vertybės, tautiniai, valstybiniai prioritetai ir demokratinės nuostatos. Krikščioniškosios nuostatos sudarytų svarbų etinį pagrindą skiriant gerus ir blogus dalykus. Tautiniai ir valstybiniai prioritetai, kurie yra aiškiai apibrėžti Lietuvos valstybės nepriklausomybės deklaracijoje, būtų dvasinis karybos pagrindas ir jos įprasminimas, o demokratinės nuostatos padėtų tobulinti valdymo sistemą, ugdyti kariūnus labiau remiantis lyderystės principais.

Karo akademijos viršininko ir jos padalinių viršininkų veiklos strategija ir politika

Karo akademijos viršininkas – tiesioginis prorektoriaus viršininkas ir idėjinis vadas, todėl jo nustatyti prioritetai, nurodymai ir įsakymai yra neabejotinas prorektoriaus veiklos pagrindas. Kitų padalinių viršininkai ir kiti pareigūnai yra pagrindiniai prorektoriaus darbo partneriai, kolegos ir bendražygiai, todėl bus siekiama išsiklausyti į jų nuomonę ir veikti pagal galimybes bendrai.

Akademijos ideologijos formavimas ir palaikymas

Akademijos kolektyvui ir kariūnams motyvuoti tikslinga su-

kurti kryptingą ideologiją, kuria remiantis turėtų būti deklaruojamos Akademijos vertybės, ugdoma korporacinė jos ir atskirų jos dalių (akademinės bendruomenės, kariūnų kursų ir kuopų, katedrų ir t. t.) dvasia naudojant neformalius metodus (rengiant šventes, konkursus, skiriant specialias užduotis, kuriant ir puoselėjant tradicijas, skatinant aktyviausius ir t. t.).

Įvaizdžio gerinimas

Kuriant teigiamą Akademijos įvaizdį, reikėtų dažniau kviesti joje apsilankyti Rektorijų konferencijos ir kitų profesinių organizacijų, Krašto apsaugos, Švietimo ir mokslo ministerijų, Lietuvos kariuomenės atstovus, žurnalistus, taip pat siekti užimti garbingesnę vietą universitetų šeimoje, kartu išlaikant savitą Akademijos veidą.

Akademijos ir jos padalinių savivaldos plėtra

Šiuo metu Akademija labai glaudžiai susijusi su Krašto apsaugos ministerija ir priversta daug įvairių, dažnai smulkių, klausimų su ja ir kitomis ins-

titucijomis derinti. Ypač daug laiko atima bendrųjų, taip pat katedrų, tarpdalykinių grupių ir individualiai dėstytojų rengiamų mokymo programų derinimas ir tobulinimas. Reikėtų siekti ne tiek proceso, kiek galutinio rezultato kontrolės, orientuojantis į direktyvas ir kitus lankstesnius metodus, palapsniui atsisakant smulkmeniškų derinimo procedūrų, leidžiant dėstytojams kasmet tobulinti savo dėstyimo programas ir darbo metodiką, supažindinant su krašto apsaugos sistemos ir Akademijos misija, strategija ir laukiamais rezultatais.

Akademijos demokratizavimas ir komandinio darbo metodai

Svarbus Akademijos demokratizavimo instrumentas yra Senatas. Jo veikla galėtų būti reguliariesnė. Senato kompetencijai reikėtų perduoti daugiau reikšmingesnių funkcijų. Didinant katedrų tarpusavio sąveiką ir jų vedėjų atsakomybę veiksmingesnis ir dažniau taikomas turėtų būti katedrų vedėjų ir mokslo koordinatoriaus bendrų susirinkimų (universiteto dekanato atitikmuo) metodas. Reikėtų vengti reikalus spręsti apėinant katedrų vedėjus, tačiau kartu palikti galimybę asmeniškais klausimais kreiptis tiesiogiai į prorektorius ir Akademijos viršininką. Prorektorius turėtų dažniau lankytis katedrose ir kituose kuruojamuose padalinuose. Keletą kartų per metus organizuoti visos akademinės bendruomenės subuvimus, kur nebūtų jokių hierarchinių rėmų

ar apribojimų. Tai padėtų palaikyti gerą nuotaiką, draugiškus santykius, leistų tiesiogiai pabendrauti kolegoms dėstytojams, instruktoriams, vadovams (štabui) ir visam Akademijos kolektyvui. Tiesioginė visų lygių kūrėjų sąveika turėtų būti ypač skatinamas reiškinys.

Civilinių studijų „sukarinimas“ ir karinio rengimo „sumokslinimas“

Takoskyra tarp karybos ir civilinių mokslų yra dirbtinė. Šias dvi dalis reikėtų suartinti. Karybos dalykams labai trūksta akademiškumo. Taikomi metodai dažnai neveiksmingi, pagrįsti kartojimo principu, paliekantys mažai vietos saviraiškai ir kūrybai. „Sumokslinimas“ reikštų naudingų universitetinių mokomųjų priemonių ir principų taikymą mokant karybos. Dėl to itin daug dėmesio turėtų būti skiriama instruktorių rengimui. Civilinių dalykų „sukarinimas“ suprantamas kaip jų priartinimas prie kariuomenės ir karo poreikių, ypač renkantis savarankiško darbo (kursinio, bakalauro) temas. Tam civiliai Karo akademijos dėstytojai turėtų būti siunčiami stažuotis į karinius dalinius, misijas, karines mokymo įstaigas, užsienio karines institucijas pagal savo tyrimų temas, kad jų darbas būtų kuo naudingesnis Akademijai. Taip pat naudingi gali būti bendri instruktorių ir civilinių dėstytojų seminarai ir konferencijos. Šie renginiai turėtų būti reguliarūs, o jų laikas numatomas sudarant Akademijos tvarkaraštį.

Strateginis valdymas

Darant pakeitimus ar įgyvendinant naujoves bus siekiama laikytis strateginio valdymo principų, analizuojama esama situacija, iškeliamos problemos, nustatomi prioritetai ir rengiamos (tikslinamos) strategijos bei veiklos planai, taikomas trumpalaikių ir ilgalaikių darbo grupių kūrimo metodas. Moksliniams tyrimams vykdyti daugiausia bus naudojamas projektų metodas, o mokant – dalykinis ir modulinis mokymo būdai.

IŠORINIAI POKYČIAI

Krizė

Šiuo metu užklupusi ekonominė krizė yra užvaldžiusi žmonių protus ir, atrodo, turėtų užkirsti kelią bet kokioms naujoms iniciatyvoms. Manome, kad ši krizė neabejotinai turės įtakos naujų idėjų įgyvendinimo grafikui, tačiau apskritai jų nežlugdys. Krizė tam tikra prasme gali ir paskatinti tam tikrus evoliucinius pokyčius, ypač jei jie nėra susiję su didesnėmis išlaidomis. Jos metu svarbu išlaikyti iniciatyvą ir aktyviai dirbti sprendžiant iškilusias problemas.

Krašto apsaugos sistemoje vykstantys pokyčiai

KAS vykstantys pokyčiai neabejotinai turės įtakos tiek šiai programai, tiek visai Akademijai. Todėl svarbu ne tik pasyviai stebėti šiuos pasikeitimus, bet ir aktyviai dalyvauti tiek jiems rengiantis, tiek juos įgyvendinant. LKA privalo būti aktyvi ir naudinga institucija.

Švietimo ir mokslo sistemoje vykstantys pokyčiai

LKA yra integrali Lietuvos švietimo ir mokslo sistemos dalis, todėl bus siekiama aktyviai dalyvauti Bolonijos procese ir aukštojo mokslo reformoje, Mokslo taryboje ir kitose giminingose organizacijose.

PROGRAMOS NAUJOVĖS

Mokymo optimizavimas

Šiuo metu Lietuvos karo akademijoje rengiami kariūnai pagal tris bakalauro ir dvi magistro neakivaizdinių studijų programas. Kariūnai studijuoja pagal tarptautinių santykių, personalo vadybos ir transporto inžinerijos vadybos programas. Artimiausiu metu žadama atsakyti transporto inžinerijos, jos mokomi tik anksčiau priimti kariūnai. Magistrantai studijuoja pagal personalo vadybos ir karinės diplomatijos plečiamųjų magistrantūros studijų programas. Diskutuojama dėl galimybės ateityje palikti tik vieną karybos bakalauro programą. Tokia padėtis ir tendencijos, vertinant ilgalaikes perspektyvas, turės neigiamos įtakos karinio rengimo sistemai ir kartu karininkų korpusui: karininkai bus labai vienpusiai, gerai išmanys tik politikos ir personalo vadybos barus, o kitos veiklos sritys bus apleistos. Šios problemos neišspręs ir tai, kad į kariuomenę bus priimami karininkai specialistai jau po studijų, nes jie dažniausiai pasiekia tik jaunesniųjų karininkų pozicijas. Taip pat nepakankamai išnaudojamas

ir LKA mokslinis pedagoginis potencialas: dauguma katedrų nėra pagrindinės, dėsto tik įvairinius dalykus ir negali tobulėti: nevadovauja baigiamiesiems darbams, neturi sudėtingesnių kursų, jų mokslinės veiklos rezultatai nėra praktiškai taikomi mokymo procese. Siūloma dvi mokymo kryptis – politikos mokslus ir vadybą – papildyti dar trimis, rengiant informacinių sistemų valdymo, inžinerijos ir humanitarinio (socialinio) profilio specialistus.

Karo mokslų institutas

Karo mokslų institutas turėtų tapti svarbiausia naujove, kuri padėtų pasiekti aukštesnę karybos mokslo, kartu ir Akademijos bei visos Lietuvos kariuomenės šios srities specialistų mokslinį lygį. Tai būtų vieta, kur būsiami vadai ir karybos analitikai galėtų pasisemti naujų idėjų ir patys jas generuoti bendradarbiaudami su bendraminčiais ir kolegomis iš kitų šalių. Būtent toks institutas iš tikrųjų įkūnytų AKADEMIJOS idėją karybos srityje. Kartu karo mokslų institutas pakeltų Akademijos prestižą valstybėje, visuomenėje ir kitose šalyse kaip savarankiškas, atviras ir kūrybingas mąstymo centras, galintis būti įdomus kaip tarptautinių projektų partneris ir jų iniciatorius.

Leidyba

Labai svarbi sritis – mokslinių straipsnių ir monografių bei tęstinių leidinių leidyba. Šiuo metu Karo akademija leidžia du mokslinius leidinius

– „Lietuvos metinę strateginę apžvalgą“ ir „Karo archyvą“. Juose savo darbus skelbti gali tik politikos mokslų, sociologijos ir karo istorijos specialistai. Kiti mokslininkai ir kariai neturi savo leidinio, todėl dažniausiai jų darbai spausdinami kituose leidiniuose. Siekiant, kad ši problema būtų išspręsta, taip pat plėtoti karybos mokslus ir tyrimus, bus siekiama atgaivinti „Mūsų žinyną“. Visų trijų minėtų leidinių rengimu turėtų rūpintis Mokslo centras, o vėliau – karo mokslų institutas bei jame veikiančios centrai. Mokslui populiarinti bus pasitelkiami ir kiti Krašto apsaugos sistemoje leidžiami leidiniai, visų pirma „Kardas“, taip pat bendri Lietuvos mokslo populiarinamieji žurnalai.

Mokslinės monografijos turėtų būti leidžiamos ne tik krašto apsaugos sistemos lėšomis, bet ir bendradarbiaujant su kitomis leidyklomis. Su jomis turėtų būti sudarytos reikalingos sutartys.

Dėstytojų tobulinimasis ir skatinimas

Dėstytojų kvalifikacijos tobulinimas buvo jų pačių rūpestis. Dažniausiai į tai nebuvo kreipiama daug dėmesio, tačiau geranoriškai žiūrima į dėstytojų kopimą karjeros laiptais. Skatinti dėstytojus tobulintis reikėtų visų pirma moraliai: tinkamai įvertinant gautą mokslo laipsnį, paminint mokslinės veiklos jubiliejus, žymesnius laimėjimus. Reikėtų išnaudoti Akademijos Statute numatytas pusmečio atostogas, siekti dėstytojų

krūvį sutelkti į vieną semestrą, kad būtų sudarytos palankesnės sąlygos moksliniam darbui, vertinti pirmiausia kokybinius darbo rodiklius, vengiant vertinimo taškais sistemos. Reikėtų skatinti recenzuoti kolegų darbus, rengti mokslinius disputus, taikyti kitus mokslinės veiklos tobulinimo metodus. Turėtų būti skaitomos viešos paskaitos, ypač kai norima įvertinti mokslininko pasiekimus (daktaro disertacijos apgynimo, docento ir profesoriaus pedagoginio vardo suteikimo proga). Taip pat svarbu, atsižvelgiant į turimus išteklius, dėstytojus skatinti materialiai, sudaryti sąlygas stažuotis, mokslininkams atlikti tyrimus tarptautiniuose kolektyvuose, sukurti tinkamą darbo aplinką: tam reikėtų pagal galimybes įrengti savarankiško darbo vietas (mokslininko celę (vienutę), kurioje tilptų knygos, būtų reikalinga moderni kompiuterinė įranga) ir kolektyvinio poilsio zonas, kuriose galima būtų išgerti kavos, priimti svečią, pasišildyti iš namų atsineštą užkandį, šaldytuve pasidėti maisto produktus. Dėstytojų iniciatyva, siekiant kelti mokslo lygį ir gerinti darbo sąlygas, gyvinti Akademijos veiklą turėtų būti visokeriopa skatinama ir gerbiama. Pagarbos dėstytojui ir apskritai žmogui politika ilginiui leistų pritraukti geriausias Lietuvos ir užsienio protus, sudaryti sąlygas jiems atsiskleisti Akademijoje.

Tinkamo kariūnų kontingento rengimas

Labai daug kas priklauso nuo Akademiją ateinančių mokyti

žmonių motyvacijos. Lietuvoje susiklostė tradicija aukštosioms mokykloms bendradarbiauti su viena iš gimnazijų, kad būtų galima tiksliau orientuoti būsimą profesiją besirenkančius abiturientus, o mokymo institucijų darbuotojams geriau pajusti moksleivių gyvenimo ritmą. Tai galima daryti per įvairias akcijas, paskaitas, pristatymus, seminarus bei planines Karo akademijos dėstytojų pamokas – kursus. Taip pat tikslinga organizuoti užsiėmimus Šaulių sąjungos ir kitoms tikslinėms būsimų kariūnų grupėms ir skaitomas paskaitas įtraukti į mokslininkų pedagoginio darbo krūvį.

Atgaivinti atsargos karininkų kursus, rengti rezervo instruktorių kursus ir įgyvendinti karininkų pedagogų rengimo programą – labai svarbūs Akademijos uždaviniai.

Karo strategijos magistrantūros studijos

Šios studijos būtų orientuotos ne į karius (arba ne vien į karius), bet ir į civilius, siekiančius pagilinti savo žinias arba dirbančius darbą, susijusį su strategijos kūrimu ar jos įgyvendinimu. Galimas ir mokymo kas 2–3 metai variantas. Šios studijos iš pradžių galėtų vykti kaip dabar planuojamų rengti nacionalinių gynybos politikos kursų tęsinys, po kurių būtų įteikiami tęstinių studijų baigimo pažymėjimai, o vėliau apimti ir magistrantūrą. Ši veikla praplėstų dabartines neakivaizdines magistrantūros studijas.

Karo mokslų doktorantūra

Teisė organizuoti doktorantūros studijas karo mokslų institute leistų rengti aukščiausios kvalifikacijos dėstytojus ir mokslininkus patiems, taip pat pritraukti ir kitų šalių šios srities doktorantus. Tai – tolimas tikslas, kurį įmanoma pasiekti tik turint aukščiausio lygio mokslininkų. Karo mokslų doktorantūrą organizuoti būtų įmanoma tik bendradarbiaujant su kitų valstybių, galbūt ir Lietuvos, partneriais. Galima būtų pagalvoti ir apie Baltijos šalių karo mokslų doktorantūrą, nes Latvijos ir Estijos kariuomenės vargu ar galės tokius dalykus padaryti pačios.

Projektinių užsakymų sistemos kūrimas

Labai svarbus uždavinys – sukurti instrumentinę bazę užsakoviesiems tyrimams vykdyti. Tokiu atveju reikia numatyti, kaip bus sprendžiami tyrimų finansavimo, jų strateginio valdymo, atsisakymo už atliktus tyrimus ir kiti klausimai. Tikslinga toliau tobulinti projektinę mokslo finansavimo sistemą numatant ilgalaikius ir trumpalaikius projektus.

Vienoje įstaigoje dirbančių darbuotojų lavinimas ir kviestiniai dėstytojais, abiejų sistemų plėtra

Itin svarbu Karo akademijoje turėti labai profesionalių pagrindines pareigas einančių ir visą savo energiją joms ski-

riančių dėstytojų grupę, ypač katedrų ir centrų vadovų. Tai leistų sukurti Akademijos dėstytojų korpuso pagrindą. Tokie dėstytojai turėtų gauti papildomus priedus už darbą tik vienoje įstaigoje, kartu jiems reikėtų sudaryti sąlygas individualiai tobulintis. Kita dėstytojų grupė – žmonės, dirbantys keliose vietose. Jie turėtų būti kviečiami iš tų institucijų, į kurias žiūrima kaip į galimas Akademijos partneres, arba kai kviestinis dėstytojas reikalingas dėl savo kvalifikacijos. Nereikėtų tokių žmonių skirti į vadovaujamas pareigas, ypač jei jie dėl savo tyrimų pobūdžio ar ryšių labiau susiję su kita institucija. Taip pat retkarčiais intensyvių kursų vesti ar tiesiog atskirų paskaitų skaityti kvieštis žymius žmones ar dėstytojus. Dėl to turėtų būti nuolat didinamas dėstytojų valandininkų darbo užmokesčio fondas.

KITI VEIKLOS BARAI

Karo akademijos ryšiai su užsienio šalių aukštosiomis karo mokyklomis

Lietuvos karo akademijos ryšiai su panašaus pobūdžio užsienio mokymo institucijomis šiuo metu yra apmirę, todėl siekiant juos pagyvinti reikės atlikti daug darbų. Tam bus pasinaudota ERASMUS programos galimybėmis, bendradarbiaujama su besiformuojančios vadinamosios „karinės ERASMUS programos“ dalyviais, Karo mokslų asociacija ir kitomis naudingomis tarptautinėmis organizaci-

jomis, domimasi jų iniciatyvomis ir programomis.

Esamų sutarčių su Lietuvos aukštosiomis mokyklomis ir kitomis institucijomis pakartotinis įvertinimas

Reikėtų peržiūrėti ir iš naujo įvertinti su kitomis aukštosiomis mokyklomis sudarytas sutartis: naudingas – palikti, pritaikyti dabartiniams poreikiams, galbūt praplėsti, nenaudingas – nutraukti, neužkertant kelio ateityje jas atnaujinti. Tokių ryšių vadyba turėtų būti tinkamo lygio, kas rodytų atsakingą Akademijos požiūrį į pasirašomas sutartis ir jų vykdymą.

Kariūnų saviraiškos skatinimas, kūrybingumo lavinimas

Siekiant sudaryti geresnes sąlygas kariūnų saviraiškai, reikėtų palapsniui „Kariūno“ leidybą iš dalies arba visiškai (žinoma, tam pasirengus) perduoti kariūnams, priartinti jį prie studentų leidžiamų leidinių, tokios pat politikos laikytis ir kitose veiklos srityse, dalį Lietuvos studentų judėjimo renginių pritraukiant į Karo akademiją.

Jauni žmonės mėgsta romantiką, paslaptis, nuotykius ir veiksmą. Šį polinkį galima panaudoti kūrybiniam kariūnų potencialui plėtoti. Tai galima daryti skatinant savivaldą bei kuriant iššūkių aplinką. Šalia planinių užsiėmimų turėtų būti palikta vietos netikėtumams, žaidimui, vaidybai. Garbės ko-

deksas turėtų tapti pagrindiniu kariūnų ugdymo instrumentu, pakeičiančiu smulkmeniškas bausmes ir nuobaudas. Už nesunkius nusižengimus būtų galima taikyti išradingas, žaismingas nuobaudas, kurios atmintyje išliktų visą gyvenimą. Labai pravartu skatinti neformalias apeigas Akademijos kurso baigimo ir kitomis programomis, kurių tam tikrose dalyse būtų kviečiami dalyvauti dėstytojai, instruktoriai ir vadai, kas rodytų vadovybės dėmesį kariūnų gyvenimui ir problemoms. Tai padėtų formuoti Akademijos legendoms, kurios padarytų studijas Karo akademijoje patrauklias jauniems žmonėms. Tada ir absolventai su nostalgija prisimintų studijų metus, džiaugtųsi galimybe prisidėti prie legendos kūrimo tapę dėstytojais, instruktoriais arba vadais.

Kartu reikėtų pagalvoti, kaip galima būtų padidinti bausmių veiksmingumą, ieškoti naujų skatinimo formų.

Požiūris į Akademijos bendruomenės šeimas

Akademijos darbuotojų šeimų nariai, kurie, suaktyvėjus veiklai, natūraliai netenka brangaus artimųjų dėmesio ir laiko, turėtų būti integruojami į Akademijos gyvenimą, rodant jiems dėmesį švenčių metu ir specialiai skiriamomis akcijomis, kuriant karininkų žmonių (vyrų) klubą, internetinę svetainę, padedant organizuoti vaikų stovyklą ir pan.

Kviečiame įsitraukti į diskusiją. Laukiame Jūsų atsiliepimų.

Kariūnas išgelbėjo skęstančią mergaitę

Krn. Vytautas KREKYS

Liepos pabaigoje Pirmojoje Melnragėje prie molo besimau-dančią dešimtmetę mergaitę iš-gelbėjo Karo akademijos III kur-so kariūnas Kęstutis Skiežgilas. Jis atsitiktinai su draugais buvo atėjęs vėlyvą pavakarę prie jū-ros. Vaikinas net nenučiuokė, kam teks ryžtis, koki žygdarbį jis turės atlikti. Kompanijai lei-džiant laiką paplūdimyje priėjo moteris ir pasakė, kad į bėdą pateko mergaitė. Ji nuo kranto nutolo apie 50 metrų ir savo jė-gomis tikrai nebūtų sugebėjusi grįžti atgal. Be to, dešimtmetę negailestingos jūros bangos jau buvo pradėjusios nešti tolyn. Jeigu būtų uždelsta dar kele-tą minučių, jos galėjo mergaitę pasiglemžti. Bet šios nelaimės buvo išvengta dėl greitos kariū-no Kęstučio Skiežgilo reakcijos. Jis, net nesudvejojęs, nėrė į Balti-jos bangas ir pirmasis priplaukė prie skęstančiosios. Drąsuoliui prireikė daug jėgų, kad atplukdytų mergaitę iki seklumos, nes dešimtmetė jau buvo apimta pa-nikos, blaškėsi ir desperatiškai veržėsi į krantą. Taip kariūnui laikant ją seklumoje atskubėjo ir gelbėtojai, kurie mergaitę perė-mė ir panaudoję specialią įrangą sėkmingai parplukdė į krantą.

Kalbiname krn. Kęstutį Skiežgilą.

– Kęstuti, kaip viskas vyko?

– Su broliu ir draugais į pa-plūdimį atėjome atsitiktinai, nes dieną jau jame buvome buvę. Prie jūros žmonių buvo labai mažai. Atkreipiau dėmesį į vie-nus be priežiūros žaidžiančius vaikus, bet net nepagalvojau,

Krn. K. Skiežgilas

kad kas nors bloga gali atsitik-ti. Maudytis tikrai neketinome, nes buvo iškelta raudona vėliava. Mums leidžiant vakarą ato-kiau nuo kranto, priėjo moteris ir pasakė, kad reikia padėti mer-gaitei, kurią nunešė srovė. Visi nuskubėjome prie vandens. Ne-delsdamas nusirengiau, šokau į vandenį ir nuplaukiau prie jos

– Taip nedvejodamas ir nė-rei į jūrą?

– Jokių minčių nebuvo, nes mačiau į jūrą nuneštą mergai-tę ir puoliau jai padėti. Draugai dar ragino neplaukti, palaukti gelbėtojų. Apie save tada visai negalvojau, tik dabar retkar-čiais pamąstau, kad galėjo vis-kas ir kitaip baigtis, nes juk nesu gelbėtojas ir su jų darbu niekada nebuvau susidūręs.

– Ar teko ilgai iki jos plaukti? Ar nelaimės vietoje buvo gilų?

– Iki jos plaukti reikėjo apie 50 metrų, ir jūra buvo labai per-maininga – vietomis labai gilų, kitur sekliu. Bangos didelės, tad plaukti buvo sunku. Du-gno toje vietoje, kur plūduriavo srovės nešama mergaitė, nejau-čiau. Mano tikslas buvo ją par-plukdyti iki seklumos.

– Ar gelbėjama mergaitė nesipriešino?

– Visų pirma aš net nežinojau, kaip man ją reikia plukdyti. Mer-gaitė blaškėsi, liepiau jai užsika-binti už kaklo ir irtis kojomis, bet ji sunkiai laikėsi, nes buvo labai pavargusi ir neapsakomai troš-ko kuo greičiau pasiekti krantą. Už keleto metrų jūra vėl buvo se-klesnė, ir aš, atsispirdamas nuo dugno, ją stūmiau į priekį.

– Kaip viskas klostėsi toliau?

– Aš ją atplukdžiau iki gana se-klios vietos ir stengiausi išlaikyti, kol atvyks gelbėtojai, nes arčiau kranto jūra vėl yra gilesnė. Be abejo, mergaitė muistėsi ir sten-gėsi ištrūkti, kad galėtų pasiekti krantą. Bet gelbėtojai buvo neto-liese, tad nenorėjau rizikuoti.

– Kokie jausmai užplūdo parplaukus į krantą?

– Buvau pavargęs, nes ilgą laiką reikėjo išlaikyti mergaitę.

– Kaip viską vertini dabar?

– Labai pykstu ant mergaitės draugų, nes jie išsilakstė ir nie-kam nieko net nepranešė. Gal taip pasielgė tiesiog iš vaikiškos baimės, bet vis tiek vertėjo bent pakviesti pagalbą, nes mums pranešė visiškai nepažįstama moteris. Be to, labai keista, kad tėvai leidžia vieniems vaikams žaisti prie jūros.

– Ar norėtum dar ką nors pasakyti?

– Viskas gerai, kas gerai bai-giasi...

Dėkojame kariūnui Kęstučiui Skiežgilui už nuoširdų interviu. Di-džiuojamės, kad kariūnai ir atosto-gų metu nepamiršta pareigos Tėvy-nei ir jos žmonėms.

Garbės nuostatų įgyvendinimo sistema – graži utopija ar realybė?

*Krn. Tomas ŠYVOKAS
Kariūnų garbės teismo pirmininkas*

Garbės nuostatų ugdymo sistema yra viena iš kertinių karininko rengimo dalių daugumoje užsienio karo akademijų. Ši sistema išskirtinį vaidmenį vaidina Jungtinių Amerikos Valstijų karo akademijose ir karo institutuose. Man buvo sudaryta galimybė vieną semestrą studijuoti Virdžinijos karo institute (JAV), kuris garsėja savo Garbės kodekso nuostatų sistema, jame taikoma jau ne vieną dešimtmetį. Ji apima visas kadetų (taip JAV vadinami karo mokyklos auklėtiniai) lavinimo sritis, todėl institutas be jos tiesiog neįsivaizduojamas.

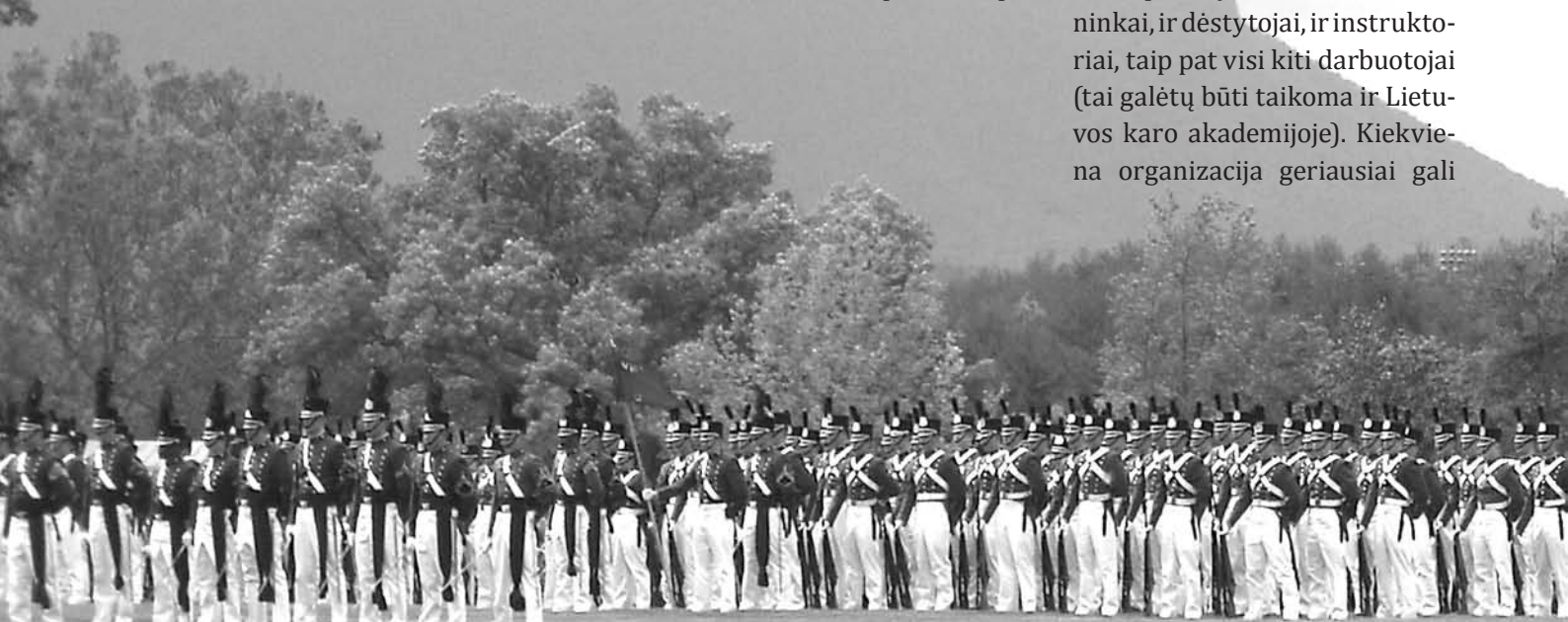
Garbės nuostatos – tai vertybių, kurias turi išsiugdyti kiekvienas būsimas karininkas ir jomis vadovautis visą savo gyvenimą, sistema. Karo akademija, kaip ir bet kuri kita organiza-

Krn. T. Šyvokas su Virdžinijos karo instituto kadetais. Autoriaus nuotraukos

cija, privalo turėti savo vertybes, vienodai suprantamas tiek vadovams, tiek pavaldiniams, tiek visiems kitiems, vienaip ar kitaip

su ja susijusiems. Virdžinijos karo institute siekiama, kad jo deklaruojamas vertybes vienodai suprastų ir kariūnai, ir karininkai, ir dėstytojai, ir instruktoriai, taip pat visi kiti darbuotojai (tai galėtų būti taikoma ir Lietuvos karo akademijoje). Kiekviena organizacija geriausiai gali

atlikti savo funkcijas, kai joje laikomasi ir paisoma vertybinių principų. Todėl į juos turi būti kreipiamas ypatingas dėmesys, nuosekliai siekiama plėtoti garbės nuostatų sistemą.

Šios sistemos veiksmingumą užtikrina iš kadetų sudarytas Garbės teismas. Jis savo veikloje vadovaujasi Garbės kodeksu, kuris yra pamatinis garbės nuostatų ugdymo sistemos elementas. Jo laikytis be išimties privalo visi kariūnai, karininkai, dėstytojai ir darbuotojai, kurie žino jo reikalavimus ir prisideda prie jo įgyvendinimo.

Garbės kodeksas instituto naujokams pristatomas jau pirmosiomis studijų dienomis ir tai daroma ne paprasto pokalbio ar pristatymo, o specialios ceremonijos metu. Tai rodo didelę Garbės kodekso svarbą. Į Garbės kodekso nuostatų laikymąsi iš tikrųjų verta žiūrėti labai rimtai, nes Virdžinijos karo institute (taip pat ir kitoje JAV karo akademijose) už jo pažeidimus taikoma vienintelė bausmė – šalinama iš mokymo įstaigos. Ši bausmė – labai svari priežastis, dėl ko kadetai laikosi Garbės kodekso reikalavimų. Tačiau apskritai kadetai nuolat ugdomi taip, kad patys suprastų Garbės kodekso laikymosi reikšmę ir jo moralinių principų laikytąsi visą gyvenimą.

Kadangi Lietuvos karo akademijos kariūnai taip pat turi savo Garbės kodeksą (jo reikalavimai yra beveik tokie pat kaip ir Virdžinijos karo instituto), nenorėčiau per daug plėstis aiškindamas visas jo nuostatas, nes daugumai „Kariūno“ skaitytojų jos turėtų būti žinomos. Tiktai priminsiu, kad pagrindiniai Garbės kodekso reikalavimai yra NEMELUOTI, NEAPGAUDINĖTI, NEVOGTI IR NETOLERUOTI TAIP BESIELGANČIŲ. Verčiau atkreipsiu dėmesį tik į tam tikrus dalykus, pavyzdžiui, kodėl LKA šie reikalavimai ne visiems žinomi arba kodėl Garbės kodeksas čia nėra toks veiksmingas kaip už Atlanto.

Visų pirma reikėtų skirti veiksmus, atliekamus sąmoningai, nuo atsitiktinių. Virdžinijos karo instituto kodekse nurodyti sąmoningi veiksmai, kurie visiškai netoleruoti. Kita vertus, įvairiose situacijose gali pasitaikyti atsitiktinių klaidų, neatitinkančių Garbės kodekso reikalavimų, kurios padaromos ne dėl kadeto sąmoningos veiklos. Tačiau dažnos klaidos yra neatleistinos ir kadeto veiksmai taip pat svarstomi Garbės teisme. Jis

nagrinėja nusižengimą pagal nustatytas procedūras nuo skundo gavimo iki nuobaudos pritaikymo. (Apie jas, ypač su procedūromis susijusias įvairias tradicijas, būtų galima atskirą straipsnį parašyti.) Esminis dalykas – visą nagrinėjimo procedūrą atlieka ir verdiktą skelbia Garbės teismo nariai kadetai. Jų sprendimas yra galutinis, jį gali pakeisti tik instituto viršininkas. Tačiau praktiškai dažniausiai Garbės teismo sprendimas lieka galioti, ir pripažintas kaltu kadetas būna šalinamas iš instituto.

Sunkiausia laikytis nuostatos netoleruoti to, kuris pažeidinėja Garbės kodeksą. LKA įprasta žmonės, kurie praneša apie pažeidimus, geriausiu atveju vadinti skundikais. Reikėtų suprasti, kad pranešimas apie Garbės kodekso pažeidimą nėra specialus skundas siekiant kažkam pakenkti. Virdžinijos karo institute suprantama tinkamai – kadetas, kuris pažeidžia Garbės kodeksą, kenkia kitiems. Atrodo, LKA šios nuostatos įgyvendinti neįmanoma, nors ir Karo akademijos Kariūnų garbės kodekse tokia nuos-

Kariūnų garbės teismo nariai (iš kairės): M. Rutkauskas, R. Kutkaitis, R. Zaveckas, S. Surgailytė, A. Sinevičius, T. Šyvokas, I. Lisionok, A. Dilda, A. Černiauskas

tata įrašyta (mano žiniomis, čia praktiškai niekada nebuvo taikyta), bet jeigu jos nebūtų, labai sumažėtų viso Garbės kodekso vertė, nebūtų išlaikyti aukšti jo laikymosi standartai. Akivaizdu, Lietuvos karo akademijoje, kur ši nuostata įrašyta tarp pagrindinių Garbės kodekso dogmų, dėl to, kad ne visi kariūnai supranta jo reikalavimus ir nuosekliai jų nesilaiko, garbės ugdymo sistemos įgyvendinti sklandžiai nepavyksta. Dažniausiai į Garbės kodekso pažeidimus žiūrima „pro pirštus“ arba net pasišaipoma. Drįstu teigti, kad tai neretai pasitaiko. Kalbu ne tik apie kariūnų tarpusavio, bet ir kariūnų ir karininkų, instruktorių bei dėstytojų santykius. Kartais bandoma nusižengimą „užglaistyti“ arba nusikaltes kariūnas tiesiog „pamoraliizuojamas“, tačiau tokie atvejai labai menkina Garbės kodekso vertę ir trukdo jį įgyvendinti Kariūnų batalione.

Garbės kodekso nuostatų, ypač jo pagrindinės dogmos paskutinio teiginio dėl nusižengimų, tikslas – parodyti, kad bendros institucijos vertybės yra daug aukščiau už tarpasmeninius santykius ar nestatutinius susitarimus. Čia vėlgi ypač svarbios yra organizacijos vertybės, kurios turi būti žinomos visiems jos nariams. Vertybės jungia, suvienija žmones į bendruomenę, o kai jų nėra arba jos neaiškios bendruomenės nariams, kyla problemų dėl Garbės kodekso laikymosi. Be to, kenčia visa lyderio ugdymo sistema, kuri taip pat neišsivaizduojama be Garbės kodekso. Būtent šioje srityje, mano nuomone, Lietuvos karo akademija ir susiduria su didžiausiais iššūkiais, sunkumais, nes vargu ar daug kariūnų ir jos darbuotojų galėtų įvardyti Akademijos vertybes ir pasakyti, kad laikosi Garbės kodekso reikalavimų. Ne paslaptis, kad vertybių paieškų problema kyla ir visai

Lietuvos kariuomenei. Apie tai rašo Akademijos prorektorius doc. dr. Valdas Rakutis trečiajame šių metų „Kardo“ numeryje (kiekvienam kariūnui vertėtų perskaityti šį straipsnį).

Grįžtant prie Garbės kodekso pažeidimų toleravimo, galima teigti, kad jeigu toks toleravimas tampa norma, ši norma pasidaro vos ne vertybė. Kadangi pagal Garbės kodeksą pirmiausia turi būti rūpinamasi vertybėmis, o ne tarpasmeniniais draugiškais ryšiais, kyla problema, kai neįstengiama peržengti tarp draugiškumo ir bendrųjų vertybių, kurios turi būti visų svarbiausios, atsiradusio „barjero“. Be to, svarbus lojalumas institucijai ir savo komandai. Lietuvos karo akademijoje ši savybė įtraukta į Kariūno vertinimo lapą. Bet vertinant ji skirtingai suprantama.

Nei Akademija, nei Garbės teismas negali priversti kariūno griežtai laikytis Garbės kodekso

reikalavimų. Kariūnai Kodekso svarbą turi patys suprasti, tačiau tenka pripažinti, kad ne visiems tai pavyksta padaryti. Bet tai nereiškia, kad turime nuleisti rankas ir nieko nedaryti, visą kaltę suversti lietuvių mentalitetui. Tiek Garbės teismas, tiek Akademijos bendruomenė turi dėti visas pastangas, kad nusižengimų būtų kuo mažiau, o Garbės kodekso svarba didėtų.

Kiekvienos valstybės tautinis mentalitetas turi įtakos piliečių pažiūroms, o jos atsispindi ir kariuomenės gyvenime. Iš tikrųjų Lietuvos karo akademijos Kariūnų garbės kodeksas lyg amerikietiškojo Garbės kodekso kopija. Tenka pripažinti, kad negalima akiai kopijuoti kitų valstybių patirties. Bet iš principo toks kodeksas yra privaloma kariūnų ugdymo dalis. Garbės kodekse nurodoma, kad gyvenimas, kuriame vadovaujama

moralinėmis nuostatomis, yra turiningesnis, vertingesnis už savanaudišką ir egocentišką.

Matyt, ne veltui žodis „garbė“ yra įtrauktas į kitos prestižinės JAV karo mokyklos – Vest Pointo – moto. Šioje karo akademijoje garbės jausmo ugdymas yra viena svarbiausių kadetų lavinimo sričių. Informacija apie kiekvieną Garbės kodekso reglamentuojamą nusižengimo atvejį pasiekia aukščiausią vadovybę. Vest Pointe, kaip ir Virdžinijos karo institute, naujokai supažindinami su pagrindiniais Garbės kodekso reikalavimais ir jų laikymosi svarba iškart atvykę studijuoti. Jiems paaiškinama, kad Garbės kodeksas suteikia galimybę ginti visuomeninius interesus, išvengti nusižengimų ir puo-

selėti vertybes. Kadetams tai didžiulė atsakomybė, tačiau jie supranta, kad dėl to taps geresniais žmonėmis, ir yra pasirengę laikytis jo reikalavimų, taip pat karininkai ir dėstytojai.

Garbės kodeksas – tarsi vėliava – padeda kelti kariūnų dvasią. Ugdant pagal jo nuostatas reikia skatinti kariūnus teisingai elgtis, vengti etinių dilemų, nedaryti pažeidimų, už kuriuos gresia Garbės teismo bausmė. Bet tai nereiškia, kad toks ugdymas pavers kariūnus „šventaisiais“. Tai – tarsi siekis, kuris ugdant būsimuosius karininkus niekada neturi likti nuosalyje. Ugdyti reikia visų kursų kariūnus, todėl ir negalima sakyti, kad tik naujokams svarbu įskiepyti Garbės kodekso vertybes. Jos turi būti ugdomos ir

puoselėjamos nuolat. Kiekvienais studijų metais vertybių, kurios reikalingos karininkui lyderiui, vis daugėja. Garbės kodeksas negali būti pamirštas ir už teritorijos ribų, jo reikalavimų reikia laikytis visur ir visada. Garbė vertinama kaip brangiausias turtas.

Garbės kodekso nuostatų laikytis labai svarbu ir studijų proceso metu. Virdžinijos karo institute itin pabrėžiama mokymosi dėl kokybės (*work for grade*) politika. Tai reiškia, kad kiekvienas darbas turi būti padarytas savarankiškai, o jeigu jį atliekant buvo pasinaudota pagalba, būtina nurodyti, kas pagelbėjo arba kokios pagalbos šaltiniai buvo panaudoti. Žinoma, tai taikoma ir Lietuvos karo akademijoje, tačiau čia kariūnai, pavyzdžiui, prieš pateikdami rašto darbus, neturi patvirtinti, kad juos parašė savarankiškai. Virdžinijos karo instituto kadetai antraštiniame rašto darbo lape nurodo, kurią darbo dalį padėjo parengti kurso draugai. Jeigu tokios informacijos nepateikiama ir paaiškėja tiesa, tai laikoma Garbės kodekso pažeidimu, už kurį, kaip minėjau, yra šalinama iš instituto.

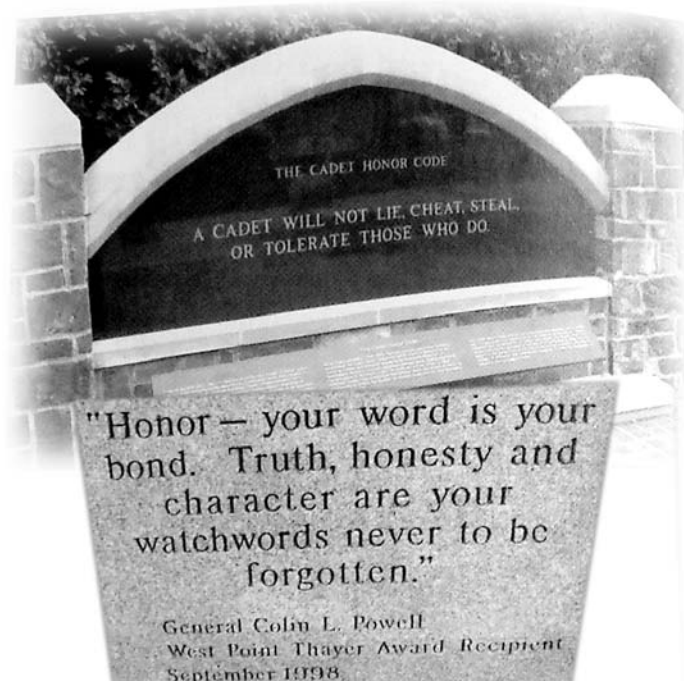
Dar vienas labai įdomus dalykas – nusirašinėjimo netoleravimas. Tai taip pat apibrėžta Garbės kodekse, ir kadetai net nebando nusirašinėti. Be to, jeigu kelios grupės rašo tą patį testą, net nebandykite klausti anksčiau parašiusios grupės atsakymų – pirmiausia niekas nesakys, kita vertus, niekas net neklaus, nes už tokį klausimą irgi „turėsi reikalų“ su Garbės teismu. Atrodo, neįtikėtinas dar vienas dalykas, tačiau tai mačiau savo akimis.

Egzamino metu dėstytojo paprastai auditorijoje nebūna: jis ateina, išdalija užduotis ir išeina, o kadetai sąžiningai jas atlieka, net nebandydami nusirašinėti ar prašyti kitų pagalbos. Visa ši sistema puikiai veikia, nes ypač griežtai laikomasi Garbės kodekso nuostatų.

Garbės kodeksas Virdžinijos karo institute visada buvo „gyvas“, ko, drįsčiau teigti, nebūtų galima pasakyti apie Lietuvos karo akademijos Kariūnų garbės kodeksą. Verta paminėti, kad Virdžinijos karo institute per Garbės kodekso taikymo laikotarpį ne vienas kadetas nebaigė mokslų būtent dėl jo pažeidimų. Manau, kad ši priežastis yra Garbės kodekso veiksmingumą JAV karo mokyklose lemiantis veiksnys. Kade-

tai įsisąmonina, kad kur kas paprasčiau laikytis jo reikalavimų, o ne būti iš karo mokyklos pašalintam ir užsitraukti didžiulę gėdą. Galiausiai jie suvokia, kad garbės nuostatų laikytis būtina kiekvienam pavyzdingam kadetui, siekiančiam savo tikslų, ir tai nesukelia papildomų nepatogumų, priešingai, padeda teisingai apsispręsti susidarius sudėtingai situacijai.

Norėčiau palinkėti Lietuvos karo akademijos kariūnams, karininkams, dėstytojams ir visam personalui labiau suprasti Garbės kodekso laikymosi svarbą ir siekti, kad garbės nuostatų sistema veiktų efektyviau ir padėtų siekti pagrindinio tikslo – rengti dorus ir garbingus Lietuvos karininkus.

„Garbė – laikytis duoto žodžio. Tiesa, sąžiningumas ir reputacija – tai žodžiai, kurių negalima pamiršti.“

Generolas Kolinas L. Pauelas, apdovanotas Vest Pointo karo akademijos viršininko Silvanuso Tajerio premija, 1998 m. rugsėjis

Mielieji skaitytojai, parašykite, ką Jūs apie tai manote.

Mintis sukurti skyrelį tokiu pavadinimu gimė prieš metus vykusioje diskusijoje karinio rengimo klausimais, kurioje dalyvavo instruktoriai, kariūnai, dėstytojai, kariuomenės padalinių atstovai. Pakalbinome Lietuvos kariuomenės karininkus, baigusius LKA prieš penkerius ir daugiau metų. Jų paprašėme pasidalyti savo išpūdžiais apie tai, su kokiais jausmais jie tada paliko savo Alma Mater, su kokiais sunkumais susidūrė tarnybos pradžioje, kokių įgūdžių jiems reikia dabar, ko norėtų palinkėti ar ką patarti šiandienams kariūnams. Prašome visus, kuriems svarbūs karininko ugdymo klausimai, palaikyti „Grįžtamąjį ryšį“ ir atsakyti į „Kariūno“ pateiktus klausimus.

- 1** *Kada baigėte studijas? Kokie jausmai ir mintys kilo atsisveikinant su Karo akademija, apie ką tuo metu galvojote?*
- 2** *Kokia buvo tarnybos Lietuvos kariuomenėje pradžia, kuriuose jos padaliniuose tarnavote, kokias pareigas ėjote? Kokie buvo pirmieji tarnybos išpūdžiai ir netikėtumai?*
- 3** *Kas buvo sunkiausia ir kaip tie sunkumai buvo įveikti, ar padėjo ir kaip Karo akademijoje įgytos žinios?*
- 4** *Kokių žinių ar įgūdžių Jums labiausiai šiuo metu reikia, ką manote apie dabartinę LKA ir ko palinkėtumėte, ką patartumėte šiandienams kariūnams?*

Motorizuotosios pėstininkų brigados „Geležinis Vilkas“ Karaliaus Mindaugo mechanizuotojo pėstininkų bataliono II mechanizuotosios pėstininkų kuopos vadas vyr. ltn. DONATAS ZAKARKA:

☺ 1. LKA baigiau 2005 m. liepos mėnesį. Be abejo, džiaugiausi ir didžiavausi sėkmingai ją baigęs, kartu šiek tiek bijojau nežinodamas, kokia atsakomybė laukia tapus karininku ir einant skirtas pareigas.

☺ 2. Baigęs LKA iš karto buvau paskirtas į Karinių oro pajėgų (KOP) štabo A5 skyriaus standartizacijos ir integracijos karininko pareigas. Kadangi atsidūriau ne ten, kur norėjau, visos mintys buvo apie tai, kaip patekti į pėstininkų padalinį. Po trijų mėnesių mano svajonė išsipildė – buvau rotuotas į Karaliaus Mindaugo motorizuotąjį pėstininkų batalioną. Iš pradžių labai trūko praktinių žinių ir nemažai kas skyrėsi nuo to,

ko buvau mokomas Karo akademijoje. Tarnaujant didelių netikėtumų nebuvo. Nemažai patirties įgijau PAG 6 misijoje eidamas būrio vado pareigas.

☺ 3. Sunkiausia buvo daugelį veiksnių išmokti atlikti nepriekaištingai, nes dėl mano, t. y. vado, klaidų galėjo sumažėti pavaldinių pasitikėjimas. Šie sunkumai buvo įveikti per įvairias pratybas, gerokai įdėjus asmeninių pastangų. Karo akademijoje buvau gavęs nemažai bazinės teorijos žinių, kurios, be abejo, padėjo, tačiau praktinių įgūdžių trūko.

☺ 4. Kaip minėjau, šiuo metu einu kuopos vado pareigas. Esu atsakingas už jos kovinę parengtį. Kuopos vadui bū-

tinai reikia turėti vadovavimo kuopai įgūdžių ir, žinoma, taktinių žinių bagažą. Kai dabar pagalvoju apie savo mokslus Akademijoje, prisimenu gana griežtą drausmę, karišką laikyseną, ko pasigendu stebėdamas dabartinių kariūnų elgesį. Esu dėkingas Karo akademijai ir už išugdytą atsakomybę, nes to ypač reikia tarnaujant pėstininkų padaliniuose. Kariūnams palinkėčiau visą dėmesį skirti drausmei ir taktiniam pasirėngimui, nes visa kita jie įgis laikui bėgant. Taip pat dabartiniams ketvirtakursiams patarčiau negalvoti, kad įgiję leitenanto laipsnį jie iš karto taps vadais lyderiais... Nes ne vienu laipsnio tai priklauso.

Didžiosios kunigaikštienės Birutės motorizuotojo pėstininkų bataliono II motorizuotosios pėstininkų kuopos vadas kpt. RIČARDAS KAZLAUSKAS:

☺ 1. LKA baigiau 2002 metais. Tada užplūdo įvairūs jausmai: nerimas, kuris vertė susimąstyti apie tai, kas laukia Lietuvos kariuomenėje, kaip tave, jauną leitenantą, priims kolektyvas ir, be abejo, liūdesys, kad tenka išsiskirti su studijų būrio draugais, su kuriais vis dėlto dalinai skanesniu kėsniu apkasuose, miške, kuriems prireikus galėdavai padėti ir sulaukti tokio pat atsako. Jaučiau, kad pradėdame naują kario gyvenimo etapą ir kad prabėgo nuostabūs, niekada nebe pasikartosiantys, nors ir nelengvi, metai Lietuvos karo akademijoje.

☺ 2. Šiek tiek nerimavau dėl tolesnės tarnybos, galvoje sukosi mintys: kokie susiklostys santykiai su žmonėmis, ar pakaks žinių, įgytų Akademijoje, vadovauti būriui. Pradžią buvo labai įdomi, nors ir gana

nelengva, nes reikėjo perprasti ir įgusti taikyti mechanizuotojo pėstininkų padalinio taktiką. Teko eiti įvairias pareigas – nuo būrio iki kuopos vado. Tarnavau žvalgybos karininku misijoje Irake ir civilių ir kariškių bendradarbiavimo skyriaus (CIMIC) viršininku misijoje Afganistane.

☺ 3. Sunkiausia galbūt buvo pirmosios misijos metu, kai slėgė nežinomybė, vargino baisus karštis... Gaila, tačiau Akademijoje įgytos žinios tolesnėje tarnyboje man nepadėjo, nebent tik įtemptos fizinės treniruotės sporto komplekse.

☺ 4. Šiuo metu vadovauju motorizuotųjų pėstininkų kuopai, užtikrinu, planuoju ir organizuoju jos kovinį rengimą, kad padalinys būtų tinkamai pasirėngęs atlikti skiriamas ir galimas užduotis. Dabar, manau, tikrai pravers kuopos vadų kur-

suose įgytos žinios, nors kartu šiek tiek abejoju, ar ką nors nauja juose sužinosiu. Labai praverstų štabo karininkų kursai. Kai kalbu apie savo mokslus Karo akademijoje, užplūsta nostalgija, prisiminimai ir liūdesys, kad ji nebeišugdo stiprių asmenybių, kurios atiduotų visą save Lietuvos kariuomenei iškilus kokiai nors grėsmei. Šią vasarą teko stebėti paskutinę absolventų laidą. Norėčiau jiems palinkėti fizinės ištvėrmės, meilės Tėvynei Lietuvai, motyvacijos ir atsidavimo garbingiausiai profesijai. Šiandienams kariūnams patarčiau pabandyti bendraujant su pavaldiniais laikytis aukso vidurio, be abejo, vadovaujant jiems, nesvarbu profesinės ar pradinės privalomosios karo tarnybos kariams, būti griežtiems, bet teisingiems, žmoniškiems ir niekada neužmiršti priesaikos žodžių!

Didžiosios kunigaikštienės Birutės motorizuotojo pėstininkų bataliono Sunkiosios ginkluotės kuopos vadas kpt. ALEKSEJUS NIKITINAS:

☺ 1. Akademiją baigiau 2002-aisiais. Liūdna buvo palikti šią Alma Mater ir kartu neramu nežinant, kokie iššūkiai laukia ateityje, kaip priims naujas kolektyvas, ar užteks žinių ir įgūdžių vadovauti kitiems ir pan. Žinoma, iš dalies džiaugiasi, kad baigėsi rutina ir galima bus pasinerti į tarnybą ir nepažįstamą karininko gyvenimą.

☺ 2. Tarnybos pradžia – kaip šaltas dušas – darbas su

profesinės karo tarnybos kariais. Tai dažniausiai žmonės, jau turintys patirties (daugelis baigę Puskarininkų mokyklos II būrininkų pakopą). Neslėpsiu, buvo sunku. Turėjau mokytis papildomai namie ir tarnyboje, kad galėčiau tinkamai dėstyti ir mokyti seržantus (10–15 metų tarnybos kariuomenėje patirtis). Jų patyrimas pranoko maną. Aš turėjau tik žinių.

☺ 3. Sunkiausia buvo užkariauti tokių karių pasitikė-

jimą, juos sudominti ir motyvuoti tarnybai. Padėjo bendros karo psichologijos ir karinės pedagogikos žinios. Kaip jau minėjau, labai daug mokiausi papildomai (turiu omenyje ne tik vadovėlius, bet ir pratybas poligonuose, kur stengiausi perprasti žmonių psichologiją. Daug įgūdžių įgijau eidamas Apsaugos kuopos vado pareigas misijos Afganistane metu.

☺ 4. Be kuopos vado kurso, labai praverstų išklaudyti

štabo karininko (specialisto) kursą (paramos ugnimi karininko darbas, jo funkcijos, prioritetai SPP metu ir pan.). Kalbėdamas apie kariūnus turiu pripažinti, kad nematau tvirto būdo asmenybių (tik išsilavinusius bakalaurus), kurios gebėtų pakelti žmones į kovą, jei to prireiktų ginant Lietuvą. Sprendžiant pagal paskutines

IV kurso kariūnų kvalifikacinio egzamino lauko taktikos pratybas, labiausiai trūksta ištvėrmės, motyvacijos ir meilės savo tarnybai. To ir norėčiau palinkėti dabartiniams kariūnams. (Nors nuoširdžiai tikiu, kad jie tokie ir yra!) Norint tapti geru karininku, tarnybą reikėtų pradėti nuo darbo su pavaldiniais. Tik išmokęs šio

meno būsi geras vadas ir eidamas aukštesnes pareigas. Skaudu matyti, kaip sunkiomis kovos sąlygomis vadovauja žmonės, nesuprantantys paprasto kario psichologijos (kalbu ne apie draugystę su pavaldiniais, o apie tam tikrą pusiausvyrą, kuri turi būti tarp žmoniškumo ir reiklumo). Sėkmės, kariūnai!

Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino štabo bataliono Garbės sargybos kuopos būrio vadas vyr. lt. ERIKAS KAUKAS:

☺ 1. Lietuvos karo akademiją baigiau 2004 m. liepos mėnesį. Su ja atsisveikinau labai geros nuotaikos, sklindinas teigiamų emocijų, jaučiausi laimingas, pasiekęs savo tikslą – tapęs Lietuvos karininku. Tačiau kartu prislėgė ir didelė atsakomybė siekiant kuo geriau Akademijoje įgytas žinias ir įgūdžius pritaikyti praktiškai. Ką aš tada galvojau apie Karo akademiją? Žinojau, kad buvo labai sunku mokytis, bet nesigailėjau nė vienos čia praleistos dienos. Nė vienos dienos!

☺ 2. Iš pradžių šiek tiek slėgė nežinomybė ir didelė atsakomybė, bet kartu labai susidomėjęs, entuziastingai ir energingai norėjau kuo greičiau

užsiimti tuo, ko mane ketverius metus mokė Akademijoje.

☺ 3. Tarnybos pradžia buvo įdomi, sunki, gal kiek netikėta. Supratau, kad teorija be praktikos yra niekas. Labai skyrėsi gyvenimas dalinyje ir Akademijoje, karybos mokslas ir karininko tarnyba. Visiškai kita darbo su pavaldiniais motyvacija. Man teko dirbti su šauktniais, kurie tarnauti yra atėję ne savo noru, jų motyvacija visai kitokia negu kariūnų... Jeigu atvirai, tai sunkiausia tarnybos pradžioje buvo perprasti jos ypatumus, įsilieti į tęstinį šauktnių rengimą, suprasti savo pavaldinių psichologiją. Be abejo, tai padaryti padėjo Akademijoje įgytos žinios ir įgūdžiai (tiek

karybos, tiek civilinių dalykų), kuriuos pavyko sėkmingai taikyti savo tarnybos vietoje.

☺ 4. Galbūt man trūksta kuopos vado lygmens taktikos žinių ir įgūdžių. Ką manau apie LKA? Pasakysiu trumpai – Akademijoje buvo labai sunku, bet be galo įdomu, to gyvenimo ilgiuosi... O dabartiniams kariūnams palinkėčiau kariškos laikysenos, ištvėrmės, pasiaukojimo, užsispyrimo ir geros nuotaikos. Kariūnai, mokykitės jausdami pasitenkinimą, labai norėdami, o ne „iš reikalo“, nes į Lietuvos karo akademiją kaip kariūnai niekada nebegrįšite, o žinių jums ateityje tikrai reikės.

Toks gyvenimas man patinka

Edgaras DABOLINS

Sėkmės svajonėse, kurios kartais ir išsipildo... Ne kartais, o visada, jeigu to tikrai nori.

Lakūnas Jurgis Kairys

Būtent tokį linkėjimą užrašė žymus Lietuvos lakūnas kitoje savo fotografijos pusėje ir ją atidavė man, kai dar buvau keturiolikos metų. Kas galėjo žinoti, kad taip pritrūks jo palinkėtos sėkmės ateityje? Dabar man dvidešimt dveji. Mano svajonė, kol kas neišsipildė, tačiau aš nepraradau noro ir tikėjimo pabandyt dar kartą. Norėčiau papasakoti savo istoriją apie kelią į Lietuvos karo akademiją.

Nesakysčiau, kad vaikystėje turėjau kokių nors rimtų planų, susijusių su kuria nors valstybės tarnautojo profesija. Mane domino beveik viskas, kas galėjo būti įdomu normaliems vaikams – krepšinis,

automobilių lenktynės, kompiuteris, o vėliau ir merginos, alus bei alternatyvi muzika. Rimtai galvoti apie savo karjerą pradėjau, kai jau buvau dvyliktokas.

Kildavo įvairiausių idėjų – studijuoti anglų filologiją ar žurnalistiką. Būtent tada pirmą kartą į galvą atėjo mintis stoti į LKA. Tada maščiau: „Mane domina istorija ir knygos apie karą, vadinasi, turėtų patikti kariūno kailyje.“ Paklausus artimųjų ir draugų, ką jie mano apie Karo akademiją, dauguma pasiūlė „nenušnekt“ ir ją pamiršti, mat ten nepakenčiamai sunku, be to, ir neįmanoma įstoti, jeigu nesi kokio nors aukšto pareigūno sūnus. Išgir-

dęs tokių atsiliepimų ir nesigilindamas, ar jie teisingi, atsiskiau šio sumanymo.

Netrukus išvykau mokytis į užsienį. Taip patarė mano mokyklos direktorė, taip norėjo tėvai, tu ir aš tada buvau patenkintas. Ten 2 metus studijavau politikos mokslus ir pasitraukiau iš studijų dėl finansinių priežasčių. Teko grįžti namo – nusivyliau universitetais, niekur nenorėjau stoti, nieko nenorėjau dirbti ir išvis buvau pasiekęs „žemiausią tašką“. Kai jau nieko nebenorėjau, tik alus ir draugai man buvo šiočia tokia paguoda. Bet ar tai galima vadinti paguoda? Ir tada man į rankas pateko kompaktinis diskas „Kol kardas guls ant peties“...

Tiems, kurie šio filmo nematė – rekomenduoju. Tikrai geras. Jis privertė mane pajudėti iš vietos. Paklausiau savęs – ar tikrai negaliu? Kodėl vieni gali, o man nepavyks? Tačiau buvo akivaizdžių problemų, kurias reikėjo spręsti – aš nebuvau pasiruošęs atrankai. O tokio žmogaus, kuris galėtų visapusiškai jai parengti, turbūt nėra, todėl aš apsisprendžiau „atiduoti“ vienus metus tarnybai kariuomenėje – nuėjau į Karo prievolės centrą ir paprašiau mane priimti į privalomąją pradinę karo tarnybą.

Jeigu jau Karo prievolės centro psichologas keistai žiūrėjo į mano motyvaciją tarnauti savo noru, tai jūs turbūt suprantate, kas dėjosi namie, kai papasakojau tėvams apie savo planus tarnauti kariuomenėje. Kraupus vaizdelis... Beveik visi pamanė, kad išprotėjau – mane palaikė tik sesuo ir močiutė. Bet nuvykau į Ruklą ir atitarnavau.

Kas tarnavo Rukloje šauktiniu, tas žino, kaip ten viskas vyksta: nuskuta galvą, apvelka uniforma, pakrikštija „duchu“ ir t. t. Bet tai nebuvo blogiausias dalykas. Blogiausia – „kolegos“ kariai. PPKT kuopoje streso lygis – nerealus: kai kurie neištvėrė ir bandė pabėgti, kai kurie užsisklėsdavo ir tyliai kentėdavo, kai kurie savo „orumą“ gindavo kumščiais. Visko buvo, nepasakosiu tų karviškų istorijų, nes manau, kad visi tai ir taip žino ar bent jau įsivaizduoja. Bet svarbiausia – kariuomenėje supratau, kad toks gyvenimas man patinka. Patinka budėjimai, nes jauti, jog darai kažką svarbaus.

*Edgaras Dabolins su broliu Andriumi Mokomajame pulke.
Autoriaus nuotrauka*

Patinka pergales ir kovos jausmas, kai per pratybas nugali PKT karius imituodamas priešą. Patinka žinoti, kad esi vieno didelio mechanizmo varžtelis, patinka suvokti, kad tas mechanizmas yra Lietuvos valstybės saugumo įrankis.

Užsidegiau studijuoti Karo akademijoje. Skaičiau knygas apie karus ir karo vadus, sprendžiau intelekto testus, sportavau ir stengiausi pavyzdingai tarnauti. Birželio mėnesį dalyvavau atrankoje. Buvau tikras, kad ją pereisiu, ir perėjau! Ruklos vadai juokavo, kad greitai aš vėl pas juos grįšiu ir jau būsiu „savas“. Deja... Į Medicinos komisijąėjau iškart

po naktinio patrulio tarnybos – taip susiklostė, kad tą naktį manęs negalėjo iš jos atšaukti. Okulistas įrašė neigiamą rezultatą, ir, visus metus tarnavęs „B“ grupėje, atsidūriau „C“. Taip Karo akademijos durys man liko uždarytos.

Dabar aš – Vilniaus universiteto Filosofijos fakulteto pirmojo kurso studentas. Tačiau nekantriai laikiu sausio mėnesio, kad šį kartą sėkmingai galėčiau pereiti KMEK ir galų gale pasiekti savo tikslą – pradėti mokytis ten, kur, jaučiu, man yra pati tinkamiausia vieta – Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje!

HEJ! HUR GÅR DET? – Labas! Kaip sekasi?

Krn. Karolina SERVAITĖ, krn. Vytautas KRIŠČIŪNAS

2009 m. rugsėjo 8–10 dienomis Švedijos sostinėje Stokholme, Karlbergo karo akademijoje, vyko tarptautinė Baltijos jūros karo akademijų konferencija. Jos dalyviai buvo Baltijos jūros regiono šalys ir Norvegija. Ši konferencija jau dvyliktoji, pirmoji įvyko 1998 m. Danijoje. Šiomet dalyvavo atstovai iš 8 valstybių, tarp jų ir Lietuvos – Karo akademijos viršininkas brg. gen. Edvardas Mažeikis, S-5 skyriaus viršininkė mjr. Birutė Krasavinienė, kariūnai Vytautas Kriščiūnas, Karolina Servaitė ir Artūras Čiuberkis.

Krepšinis, 2 valandos miego ir skrydis per Rygą į Stokholmą. Iliuminatoriuje nelabai žavus Stokholmo vaizdas: 30 proc. vandens, 30 proc. žaluomos, o likusioji dalis – žmonių rankose. Belieka tik nekantraujant spėlioti, ką išvysime nusileidę Švedijos sostinėje, kurioje šiais metais rengiamas Baltijos jūros karo akademijų pasiuntinių susitikimas.

Konferencijos tikslas – stiprinti daugiašalę karo akademijų partnerystę, kasmet sukviečiant jų vadovus, dėstytojų bei kariūnų atstovus ir aptariant darbus, nuveiktus per metus.

Pagrindinė veikla – dalijimasis patirtimi, bendravimas, problemų aptarimas ir

sprendimas. Manome, kad ji dalyviams pirmiausia suteikia daug teigiamų emocijų, kurios sugrįžus namo tampa gražiomis idėjomis.

Šiomet karo akademijų viršininkai svarstė tolesnio akademijų bendradarbiavimo perspektyvas. Buvo pareng-

LKA delegacija (iš kairės): S-5 skyriaus viršininkė mjr. Birutė Krasavinienė, kariūnai Vytautas Kriščiūnas, Karolina Servaitė, Artūras Čiuberkis ir Karo akademijos viršininkas brg. gen. Edvardas Mažeikis. Autorių nuotraukos

tas pratybų, kursų, į kuriuos kviečiamos Baltijos šalių karo akademijos, sąrašas. Kariūnų dalyvavimą kitų akademijų programose ir kursuose riboja kalbos barjeras ir tai, kad karo akademijų kariūnų rengimo sistemos labai skiriasi.

Jau per pietus Karlbergo karo akademijoje prie mūsų prisijungė pažįstamas švedas, dalyvavęs krikščioniškojoje konferencijoje Lietuvoje, todėl greitai svetimoje erdvėje pasijuntame savi, išklausę išankstinį prologą apie švedų kariūnų gyvenimą.

Akademijos teritorija atvira visiems – žmonės čia bėgioja, vedžioja šunis, deginasi, ateina klausyti paskaitų. Kariūnai karininkais tampa po trejų metų, besimokydami turi galimybę įgyti patirties tarptautinėse misijose, tačiau negauna aukštojo mokslo diplomo. Pirmakursiai gyvena atskirai – specialiose patalpose, antrakursiai ir trečiakursiai – pagrindiniame pastate – Karlbergo rūmuose. Čia, buvusioje Karališkojoje vasaros rezidencijoje, pirmieji karininkai pradėti rengti 1792 metais, todėl ji laikoma seniausia pasaulyje toje pačioje vietoje išlikusia karine mokymo

įstaiga. Įspūdinga rūmų ne tik išorė, bet ir vidus: autentiškas interjeras, baldai, biblioteka ir moters šmėkla, pasirodanti tik vienoms kambaryje atsidūrusiems merginoms.

Vakare susipažįstame ir su Švedijos sostinės senamiesčiu, kuriame didžiausią išpūdį palieka Karališkoji rezidencija ir naktinis plaukimas laivu tarp salų. Karališkoji šeima švedams – pagarbos ir šlovės simbolis, o šiais metais įvyksiančios net dvejtos šios šeimos vestuvės – didžiausias metų įvykis. Gidė mums priminė ir apie Švedijos įžymybes: Alfredą Nobelį, Larsą Eriksoną, popgrupę ABBA, Pepę Ilgakojinę. Stokholmo ežerų vandenį galima gerti, o pats miestas – vienas ekologiškiausių pasaulyje. Tačiau smagiausių akimirkų suteikia visur ir visada nepraleidžiantys progos pasportuoti jo gyventojai. Vasarnamių, jachtų ir katerių pagal gyventojų skaičių (tik 9 mln.) švedai turi daugiau negu bet kas kitas pasaulyje. Švedijos visuomenės sėkmės paslaptis ta, kad jokios paslapties nėra. Ieškoma durų, kurios neužrakintos, rakto...

Antroji diena Karlbergo karo akademijoje buvo skir-

ta konferencijos tematikai – „Karo akademijų konkurencingumo stiprinimas varžantis su civiliniais universitetais“. Diskusijos buvo suskirstytos į 3 smulkesnes temas: a) „Modernios technologijos kasdieniame gyvenime. Nuotolinis mokymas. Teorijos ir praktikos santykis“; b) „Karo akademijos pranašumai, palyginti su civiliniais universitetais“; c) „Etikos klausimai, su kuriais susiduria karininkai, poveikis kariūnų elgsenai“. Jos buvo rimtos ir apėmė viską – nuo kiekvienos šalies akademijos pristatymo iki pateiktų temų išsamaus nagrinėjimo. Padarėme išvadą, kad karo akademijose parengiami puikūs lyderiai, gebantys nesunkiai prisitaikyti ir civiliniame gyvenime, todėl į lyderio ugdymo procesą vertėtų ypač atkreipti dėmesį.

Kitais metais konferencija vyks Lenkijoje, Vroclavo mieste, generolo Tado Kosciuškos sausumos pajėgų aukštojoje karininkų mokykloje. 2005 m. rugpjūčio mėnesį konferencijos dalyvius priėmė Lietuva. Kitas toks renginys mūsų šalyje įvyks 2014 metais.

Ir vėl vadovauja moterys

*- Gal nereikia, tamsta ?
- Reikia, kariūne, reikia...*

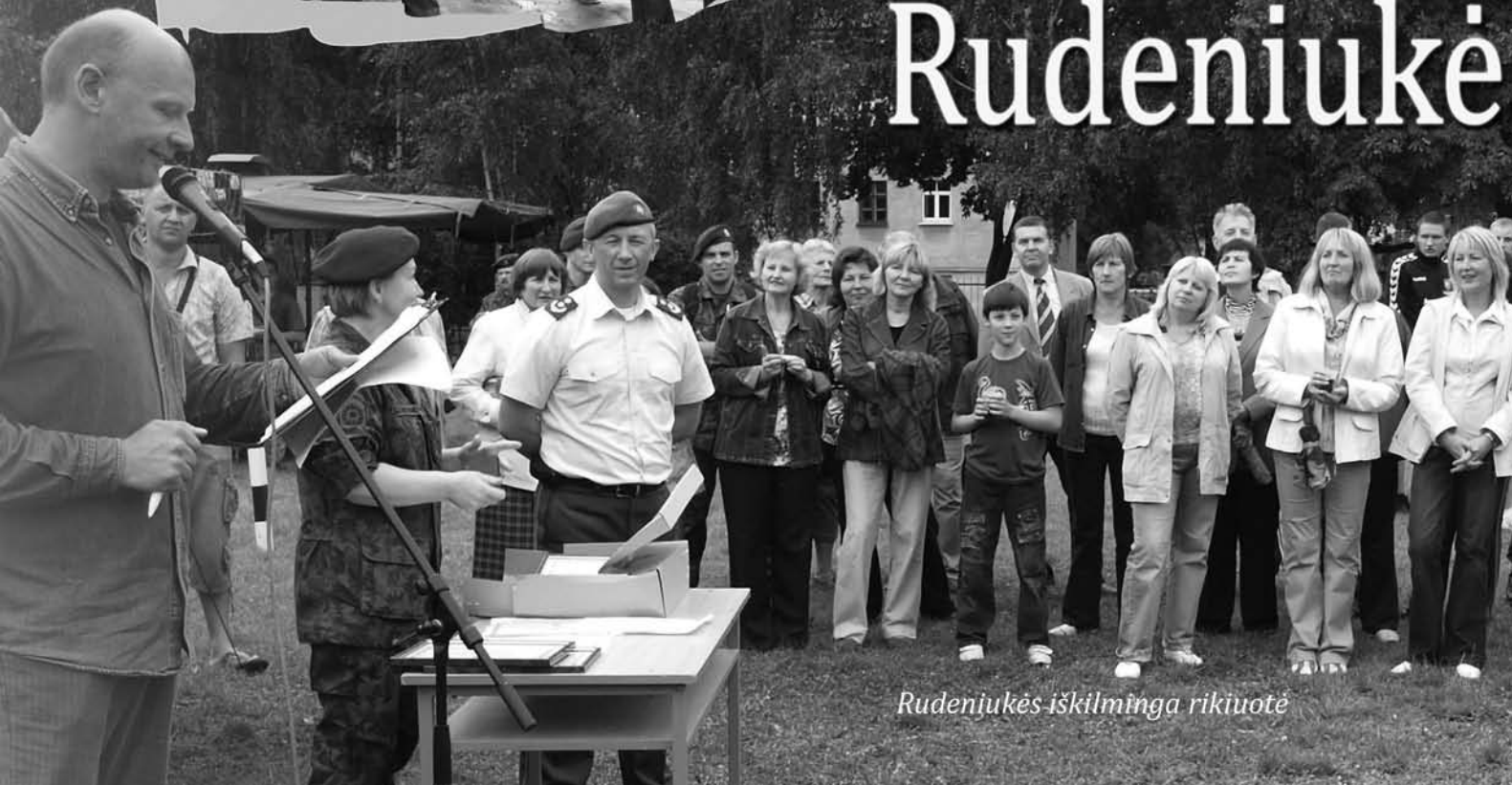
Mokykloje, manau, pravers...

*Virtuvės
virtuozai*

Rudeniukė

Rudeniukės iškilminga rikiuotė

Rudeniukės teatras paimtas į „nelaisvę“

„Antiteroristinė operacija“ su kliūtimis...

2009

Kareiviškos košės vertinimo komisija

Mano praktika

Krn. Antanas GASPARAVIČIUS

Birželis. Iki praktikos dar visas mėnuo, bet mintimis jau esu danguje... Vien tik pagalvojęs apie skrydį, pradedu visas virpėti – greičiau visa tai įvyktų!

Pagalvau ji prasideda. Pradžia tikrai nelengva: greitai pavargsti, daug yra dalykų, kurių dar nemoki. Eina laikas... Kyli į dangų, palieti žemę ir vėl kyli. Kuo toliau, tuo viskas, atrodo, kur kas lengviau. Palaipsniui pajunti skrydžio malonumą, tau tai jau nebe darbas, o dangaus žydrinė. Kiekvieną kartą pakilęs pagalvoji: galėčiau čia praleisti visą laiką. Kas to bijo, niekada tavęs nesupras.

Mūsų Lietuva – nuostabi šalis. Teko aplink ją visą apskristi ir pamatyti vietų, kurios, stovint ant žemės, neatrodo tokios pasakiškos, kaip žiūrint iš viršaus.

Nuostabu, kai iš ten gali pamatyti gimtąjį miestą, kuriame praėjo vaikystė, ir ežerus, prie kurių praleidai begales laiko.

Tik lėktuvo propelerio garsas, mėlynas dangus ir nepamirštamas skrydis lieka atmintyje visam gyvenimui. Ir visa tai – mano pirmoji praktika. Kaip gera, kai darai tai, ką labiausiai mėgsti daryti.

Aviacinė mechanika

Krn. Gytis ŠEGŽDA

Mano studijų programa skirta specialistams, kurie turės projektuoti skraidomuosius aparatus, jų sistemas ir elementus, taikyti šių aparatų ir jų dalių gamybos, remonto ir techninės priežiūros technologijas, organizuoti gamybą ir remontą, kontroliuoti šiuos procesus

ir šiam darbui vadovauti, rengti. Stojantysis turi atitikti ne tik priėmimo į Vilniaus Gedimino technikos universitetą konkurso sąlygas, bet ir Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijos atrankos reikalavimus.

Būsimieji aviacinės mechanikos bakalurai studijuoja: bendruosius universitetinius dalykus (užsienio kalbą, technikos filosofiją, politologiją, informacines technologijas, matematiką, fiziką, chemiją), aviacinės mechanikos studijų pagrindų disciplinas (medžiagų ir skysčių mechaniką, matavimų teorinius pagrindus) ir, žinoma, specialybės dalykus (aerodinamiką, orlaivių ir aviacinių variklių konstrukciją, kompiuterinį orlaivių projektavimą, aviacinių variklių teoriją, orlaivio konstrukcijos pagrindus, jų funkcinės sistemas, aviacinių prietaisų pagrindus,

Trečio kurso kariūnai su plk. ltn. Eltonu Meleckiu Kyviškėse

„Reikėjo berniukams padangių gilių ir aerodromų pilkųjų kelių.“
Kariūnų nuotraukos

aviacinės technikos teisinius pagrindus, orlaivių techninę priežiūrą ir kt.).

Praktinės studijos vyksta dviem etapais: rengiama pažintinė ir gamybinė praktika. Praktinių studijų trukmė – 10 savačių. Jų metu įtvirtinami ir tobulinami aviatoriaus darbo įgūdžiai, orlaivių ir jų įrangos priežiūros, konstravimo ir taisymo gebėjimai.

Studijų programa, kurią aš išėsiu po dvejų metų, baigiama diplominiu bakalauru darbu. Baigusiam suteikiamas mechanikos inžinerijos bakalauru kvalifikacinis laipsnis. Baigus aviacinės mechanikos studijų programą, toliau studijuoti galima technologijos mokslų srities magistrantūroje.

Sunkiausia – tuo pačiu metu mokytis dviejose aukštosiose mokyklose – VGTU ir LKA. Dieną sunkūs mokslai VGTU, o vakarop jau turi pratintis prie karinio režimo. Be to, pastebėjau dar vieną didelį trūkumą – per ketverius studijų metus yra tik viena profesinė prakti-

ka. Vadinasi, įgyjame daug teorinių žinių, tačiau jų netaikome praktiškai. Man, kaip pirmajam aviacinės mechanikos studijų kariūnui, nelengva, tačiau tikrai įdomu mokytis visų išvardytų inžinerijos dalykų. Ir kasmet mano svajonė – tarnauti Lietuvos karinėse oro pajėgose – darosi vis realesnė.

Gyvenk, kad skristum – skrisk, kad gyventum!

Krn. Povilas NAMAVIČIUS

2009 m. birželio 29-oji – pirmoji mūsų, būsimųjų orlaivių pilotų, praktikos diena – įsiminė ilgam.

Ankstyvą rytą, palikę dar „miegančią“ Karo akademiją, mes, keturi antro kurso kariūnai, puikiai nusiteikę, su dainomis išvažiavome į Kyviškes, netoli Vilniaus esantį miestelį, kurio pašonėje yra įsikūru-

si Aviacijos instituto skrydžių bazė ir mokomasis aerodromas. Atvykome sutartu laiku, tačiau buvome pirmieji, tad turėjome laiko viską apmąstyti ir tarpusavyje pasidalyti mintimis apie ilgai lauktus iššūkius.

Kalbėjomės apie tai, ko tikimės iš šios mėnesį trukšiančios praktikos. Netrukus atvyko ir kiti mūsų grupės draugai iš VGTU. Kalbos vis netilo. Visi dėl būsimų skrydžių gerokai jaudinomės. Ilgai lūkuriuoti nereikėjo, greitai mus pakvietė į kas rytą vykstantį instruktažą. Per jį kiekvienas susipažinome su priskirtais instruktoriais, buvome supažindinti su skrydžių bazės tvarka ir su tuo, kas mūsų laukia praktikos metu.

Pirmąją dieną visi nekantravo išbandyti jėgas. Jau po instruktažo paaiškėjo dienos skrydžių grafikas. Kadangi tokio tipo lėktuvų, kuriais turėjome mokytis skraidyti, buvo tik keturi, iškart visi to daryti negalėjome. Dalis studentų labai apsidžiaugė, kad kils po kelių minučių, kiti, tarp kurių buvau ir aš, turėjo apsišarvuoti kantrybe ir laukti, kol nusišais pirmieji.

Dar iki šiol gerai pamenu tą keistą jausmą, kuris mane apėmė, kai laukiau pirmojo skrydžio – rodos, imsiu ir išsinersiu iš savo „kailio“. Nekantravome visi, kurie likome ant žemės: „muistėmės“ ir kreivai, šiek tiek su pavydu, tačiau nepiktai nužvelgdavome po skrydžio grįžtančius grupės draugus.

Laikas slinko lėtai, tačiau visi sulaukėme savo eilės. Vos išgirdęs instruktoriaus komandą „Skrendam“, paskubomis „nusišaidenau“ link man priskirto

lėktuvo! Ir štai, išklausę dar vieno instruktoriaus nurodymus ir susipažinę su lėktuvu iš arti, sėdome į kabiną ir nuriedėjome link kilimo ir tūpimo tako.

Pirmajam skrydžiui vadovavo instruktorius. Jis rodė, kaip atlikti pradinį skrydžio manevrus, kaip taisyklingai stebėti prietaisus, kam ir koku metu skirti daugiausia dėmesio ir t. t. Tik pakilęs supratau, kad tokiems „žaliems“, kaip mes, tikra skrydžio laisvė ir laisvas skrydis dar labai toli, labai... Informacijos gausa per pirmąjį skrydį šiek tiek pribloškė. Vienu metu lėktuvo kabinoje reikia: valdyti orlaivį, sekti prietaisų rodmenis, orientuotis erdvėje ir vietovėje, palaikyti (pačiam kalbėti ir klausyti) radijo ryšį anglų kalba, kad galėtum tiksliai vykdyti kontrolės bokšto nurodymus ir žinotum, kur yra netoliese skrendantys kiti orlaiviai.

Pirmosiomis dienomis jausdavome fizinį diskomfortą dėl to, kad nesame pratę skraidyti. Lėktuvo kabinoje labai karšta, perkrovos, nors ir nedidelės, vis tiek veikia organizmą, tačiau po kelių dienų apsipratus šios bėdos dinga, turbūt pradėjo dygti sparnai!

Pirmą dieną skraidžiau dvi valandas. Po to jaučiausi pavargęs, nuo variklio triukšmo ir informacijos gausos skaudėjo galvą. Bet tai nesumažino entuziazmo, priešingai, tik jį padidino, noras pajusti laisvą skrydį dar labiau sustiprėjo. Pirmąjį vakarą ilgai netilo kalbos: visi pasakojome savo išpūdžius ir išgyvenimus, nė vieno nebuvo nusiminusio, aplink tik visų žibančios akys ir plačios šypsenos!

Tęsiantis praktikai reikalai

gerėjo, daugėjant skrydžio valandų, didėjo ir mūsų patirtis. Jau ne taip sunku buvo atlikti tiek daug darbų vienu metu, vis drąsiau laikėme lėktuvo šturvalą, pripratome prie nuovargio, kurį pavadinčiau maloniu, nes pavargdavau nuo to, ką visada norėjau daryti. Per beveik dvi savaites su instruktoriumi skraidėme dešimt valandų.

Pagaliau pagal mokymo programą atėjo laikas atlikti savarankišką skrydį. Instruktoriai, kurie paprastai žino savo auklėtinių pasirengimo skristi savarankiškai lygį, dar kelis kartus atskirai paklausia, ar tikrai esi pasirengęs. Čia svarbus psichologinis aspektas: jei bijai skristi – neskrisk, turi būti užtikrintas ir pasitikėti savimi, nes, kai lėktuvo kabinoje lieki vienas, tikrai ne laikas „dėti į kelnes“. Taip per savaitę visi pakilome savarankiškam skrydžiui ir visi sėkmingai nusileidome.

Tiesa, po pirmojo savarankiško skrydžio kiekvienas „užsidirbome“ nemažai instruktorių ir vyresniųjų kolegų spyrių į užpakalį, o paskutinis, įveikęs šį išbandymą, net buvo įmestas į tvenkinį. Tai vis senos aviatorių tradicijos. Šie pirmieji skrydžiais parodė, kad galime skristi savarankiškai, kad mums galima patikėti skrydžių pratimus atlikti vieniems. Mums buvo suteikta daugiau laisvės, pradėjome skraidyti įvairiais maršrutais.

Skrydžiai tapo dar įdomesni, lėktuvo kabinoje jausdavausi vis drąsesnis, jau galėjau ilgiau žvilgtelėti pro lėktuvo langą, apsižvalgyti, pasigrožėti Lietuvos peizažu iš paukščio skrydžio. Žinoma, svarbiausia buvo išmukti

kuo geriau valdyti orlaivį ir stebėti skrydį, tad žiopsoti pro langą per ilgai negalėjau.

Visą praktikos laiką skrydžiai prasidėdavo anksti ryte, o baigdavosi jau įpusėjus vakarui. Vakaris susirinkdavome ir kartu juos aptardavome, dalydavomės išpūdžiais ir visi kartu sumigę laukdavome ateinančio ryto, kai vėl galėsime kilti. Visą laiką gyvenome kartu, buvome tarsi atskira aviatorių, dar tik pradėjusių auginti sparnus, komanda.

Iš šios praktikos labiausiai įsiminė pirmasis savarankiškas skrydis virš aerodromo, kai buvo skrendama ratu, pirmasis savarankiškas maršrutas. Smagu buvo skristi virš Lietuvos lygumų, upių ir ežerų. Tada pajutau tikrąją skrydžio laisvę, nors ir turėjau laikytis tam tikros trajektorijos. Į atmintį įstrigo nusileidimo pratimas Dariaus ir Girėno oro uoste, iš kurio kilo ir leidosi daug žymių mūsų šalies karo lakūnų, ir svarbiausia, skrydis virš mano mylimo miesto – Kauno, kuris buvo ir bus Lietuvos aviacijos lopšys.

Ypač norėčiau padėkoti savo instruktoriui V. Cyganovui, kuris taip rūpestingai ir kantriai padėjo man žengti pirmuosius žingsnius savarankiškų skrydžių istorijoje, taip pat kitiems instruktoriams, su didele meile ir užsispyrimu dirbantiems ši itin svarbų pilotų rengimo darbą. Matydamas jų pasiaukojimą, jauti didelę pagarbą. Vos pasibaigus šių metų praktikai, labai nekantriai pradėjau laukti kitų metų praktikos. Čia, manau, tiktų posakis: „Gyvenk, kad skristum – skrisk, kad gyventum!“

Pusvalandis su Klauzevicu

Dr. Algirdas V. KANAUKA

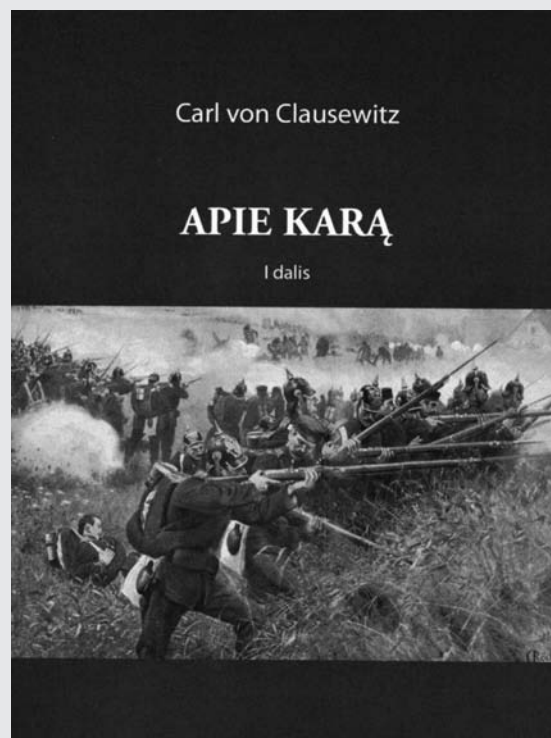
Prieš septynerius metus vienas NATO kariuomenės vadų skaitė paskaitą Karo akademijos IV kurso kariūnams. Paskaitos metu jis keletą kartų citavo Karlą fon Klauzevicą. Baigdamas pranešėjas auditorijos paklausė, ar yra klausimų. Vienas ketvirto kurso kariūnas pakėlė ranką ir angliškai paklausė: „Jūs dažnai citavote Klauzevicą. Kas jis toks?“ Nepatogiai pasijuto ir aukštas svečias, ir Akademijos vadovybė, nes aukštosios karo mokyklos kariūnui nežinoti, kas buvo Klauzevicus, yra tas pat, kaip gydytojui nenučiuoti, kas buvo Hipokratas ar net daktaras Aiskauda.

1871 metais pasibaigus Prancūzijos–Prūsijos karui, nepaprastai pagarsėjo karą laimėjęs prūsų maršalas Helmutas fon Moltkė (*von Moltke*). Paklaustas, kas yra jo sėkmės šaltinis, atsakė: „Klauzevicus. Į karą visuomet pasiimu tris knygas: Bibliją, „Iliadą“ ir Klauzevico „Apie karą“.“

Nuo tada Klauzevico vardas ir jo idėjos paplito visame pasaulyje. Jo kūriniai skaitomi ir cituojami iki šių dienų. Gal daugiau cituojami todėl, kad Klauzevicą išsamiai, nežinant karybos terminijos ir istorijos, skaityti labai sunku. Tie mūsų Akademijos kariūnai, kurie IŠDRĮŠ įveikti šio genialaus karo mąstytojo veikalą, yra tiesiog „pasmerkti“ BŪTI vadais lyderiais, kadangi sugebės panaudoti savo intelektą.

Karlas Filipas Gotlybas fon Klauzevicus (*Clausewitz Carl Philipp Gottlieb*) gimė 1780 m. birželio 1 d. Burge prie Magdeburgo, Prūsijoje, valstybės valdininko šeimoje. Jo karinė karjera prasidėjo 1793 metais Prūsijos kariuomenėje, kur jis buvo jaunas stažuojantis kadetas, ir baigėsi įgijęs generolo majoro laipsnį. Dalyvavo mūšiuose su Napoleonu nuo Jėnos (*Jena*) iki Vaterlo (*Waterloo*). Klauzevicus 1812–1814-aisiais laikinai pasitraukė iš Prūsijos kariuomenės nepatenkintas priverstine Prūsijos ir Napoleono Prancūzijos sąjunga, prieš kurią buvo nusistatęs, nors iš Napoleono, kaip karo vado, sėmėsi daug išminties, kuri vėliau atsispindėjo jo raštuose apie karo strategiją ir taktiką bei politinį karo kontekstą.

Klauzevicus tarnavo kariūniu stebėtoju ir patarėju Rusijos caro Aleksandro I štabe kovojant su Napoleonu. Užėmęs Maskvą, Napoleonas su kariuomene greitai vėl buvo priverstas iš Rusijos trauktis. Klauzevicui atsirado proga Prancūzijai suduoti karinį ir diplomatinį smūgį. Jis tarpininkavo sudarant sutartį su Rusija ir prūsų korpuso vadu generolu Hansu Jorku fon Vitenburgu (*Hans Yorck von Wittenburg*), Prancūzijos sąjungininku, kurio pajėgos buvo dislokuotos prie Rygos, turėjusiu pridengti iš šiaurinės pusės besitraukiančius prancūzus.

Jorką Klauzevicus įtikino nusigręžti nuo prancūzų, sudaryti Tauragės sutartį su Rusija, grįžti į Prūsiją ir kartu su kitais patriotais kovoti dėl Prūsijos nepriklausomybės atkūrimo.

Sunkiai gavęs Prūsijos karaliaus Frydricho (*Friedrich*) III sutikimą, Klauzevicus pagaliau grįžo į Prūsijos kariuomenę ir kartu su Šarnhorstu (*Scharnhorst*), Gneizenau (*Gneisenau*) ir Bliucheriu (*Blücher*) užsitarnavo šlovę kovoje su Napoleonu.

Po Napoleono karų jis buvo paskirtas administruoti Berlyno karo koledžą. Čia jis galėjo rašyti, analizuoti karo teoriją ir istoriją. Jo knygos „Apie karą“ šeši tomai iš aštuonių buvo išleisti 1827 metais. Klauzevicus

ketino juos užbaigti, šiek tiek pataisyti bei perredaguoti tai, kas jau buvo išspausdinta. 1831 metais jis maršalo Gneizenau buvo paskirtas štabo viršininku, su juo vyko stebėti bręstančio Lenkijos ir Lietuvos sukilimo. Deja, Klauzevicą užsikrėtė cholera ir nuo jos 1931 m. lapkričio 16 d. mirė. Klauzevico žmona Marija fon Briūl (*von Brühl*) po vyro mirties dar daug dirbo redaguodama jo raštus ir išleido visiškai parengtą knygą „Apie karą“ („*Vom Kriege*“). Joje įkūnytos K. Klauzevico teorijos ir doktrinos, kurios padarė labai didelę įtaką ne tik karybos filosofijai, bet ir paties karo vedimo praktikai.

Nors Klauzevicą tikėjo, kad pagrindiniai karo dėsniai egzistuoja ir gali būti išskirti, tačiau primygtinai įspėjo, kad iš tikrųjų jie nėra tokie griežti ir nekintantys, o gana lankstūs, paveikiami išorinių įtakų ir

aplinkos. Šių dėsnių moraliniai ir psichologiniai aspektai yra kur kas svarbesni už materialią techniką ir jos naudojimo taktiką. Klauzevicą nesutiko šiuos dėsnius suformuluoti kaip galutines doktrinas ir principus, lyg matematinės formules, nes jeigu jie būtų dogmatiškai taikomi mūšio lauke, rezultatai galėtų būti katastrofiški.

Dauguma karo analitikų laiko Klauzevičą giliausiu karo filosofu. Šiaip eilinių skaitytojų jis dažniau cituojamas, nei kad atidžiai skaitomas, nes jo tekstai gana sudėtingi. Atsirado ir kritikų, kurie prieštarauja Klauzevico teiginiams ir tezėms, bet nė vienas dar nesugebėjo jų pakeisti geresnėmis. Klauzevico knygos „Apie karą“ beveik neįmanoma apibendrinti ir tinkamai sutrumpinti, nes turinys platus ir įvairiapusis, todėl teiginiai išeina per daug

abstraktūs ir nebeatitinka svarbios sąlygos – įspėjimo, kad viskas priklauso nuo aplinkybių ir veiksmų bei dalyvių ypatumų.

Galima bandyti apytikriai nubrėžti kai kurių Klauzevico teorijų rėmus ar apibendrinti pagrindines tezes. Taigi, mielieji „Kariūno“ skaitytojai, pradėkime pokalbį nuo esminio klausimo – kas yra karas?

Karas – tai vieno jėgos panaudojimas (ar grasinimas jį panaudoti) siekiant priversti kitą paklusti jo valiai. Karas – tai ne tik materialieji, bet ir dvasiniai veiksniai. Jį galima palyginti su dvikova, kurios rezultatas priklauso ne vien nuo kokių nors objektyvių mokslo dėsnių, nes tokiam susirėmimui reikia ne tik fizinių jėgų, bet ir priešininkų valios, kitaip sakant, moralinių (protinių, psichologinių, emocinių) galių. Karas – tai valstybės politikos, įgyvendinamos kitokiomis

A. Kanauka (antras iš kairės) prie F-111 1968 m. Vietnamo karo metu

priemonėmis, tęsinys. Jo sudedamieji elementai – „trejybė“ – valdžia, gyventojai ir kariuomenė. Kare keliamas tikslas – sunaikinti priešą pajėgas arba priversti jį sudaryti taiką sau naudingomis sąlygomis. Tam reikia strateginio talento, kuris nuspręstų, kur yra priešas „kritinis taškas“ (galios centras), kuriam pažeisti reikėtų skirti visus išteklius ir jėgas. Klauzevicą tai laikė dvasiniu, arba psichologiniu (t. y. moraliniu), gebėjimu sukaupti ir išlaikyti ryžtą, nepaisant priešų veiksmų, sutelkti savo pajėgas ir nukreipti jas į lemiamą tašką. Tai gi moralinius karybos aspektus jis laikė vienais iš svarbiausių.

Klauzevico išskelti moraliniai veiksniai nėra tie švelnūs ir malonūs „gerojo dėdulės“ bruožai: nuoširdumas, skaistybė, sąžiningumas, altruizmas, draugiškumas, dėkingumas, dosnumas ir t. t. Jo moraliniai karo veiksniai visai kiti.

Paimkime iš trečiojo tomo, nuo 3 iki 10 skyriaus, nesirinkdami keletą atsitiktinai pasitaikiusių Klauzevico minčių apie bendrąją strategiją ir pažiūrėkime, kas iš to išeis. Moralinės jėgos gali būti laikomos „moralinėmis dorybėmis“. Jei sakome, kad asmuo doras, tai reiškia, kad jį gerbiame už teisingumą, sąžiningumą ir t. t. O Klauzevico iškeliamos dorybės yra: karo vado gebėjimai, jo sumanumas ir įgūdžiai. Jų negalima vertinti atskirai, nes jos tarpusavyje susijusios ir sąveikauja. Karo vadas turi suvienyti kariuomenės emocijas: patriotiškumą, entuziazmą, uolumą, užsidegimą, veiksmingumą, įgūdžius, drausmę ir drąsą. Vien racio-

nalumo, nesiskaitant su emociniais veiksniais, nepakanka. Tiesą sakant, anot Klauzevico, žmonių emocijos yra racionalumo pagrindas ir šaltinis. Jo teorija apie moralines jėgas kare rodo didelę teorijos ir praktikos atotrūkį. Paprastas planas gali komplikuo-tis tikrovėje, kaip tai atsitinka ekonomikoje, politikoje ir kasdieniame gyvenime. Kadangi karas vyksta tarpusavio smurto aplinkoje, idėjų ir realybės atotrūkis yra daug šiurkštesnis ir dramatiškesnis negu kitomis žmonių gyvenimo aplinkybėmis.

Kaip bendrąją teorijos ir praktikos, planų ir veiksmų vardiklį Klauzevicą vartoja sąvoką TRINTIS... Pavyzdžiui, sugriautas tiltas, potvynis ar sąjungininko pasitraukimas gali paralyžiuoti numatytą operaciją. Kare visada prieš kažką vyksta akcija, o kariai, kaip žmonės, yra nuolat veikiami smurto ir mirties baimės.

Dėl šių veiksmų sąveikos atsiranda trintis (kartais tai vadinama „mūšio migla“). Baimė – svarbiausias veiksnys, dėl kurio kyla ši trintis, tai kumuliaciškai vykstantis procesas, veikiantis taip pat ir informaciją, kuri tada interpretuojama prieštarinčiai arba klaidingai. Dabartiniai karo analitikai teigia, kad šių dienų kompiuterinės technologijos nesumažina trinties, nes tiesiog susidaro informacijos tvanas ir sunku atskirti, kas svarbu, o kas ne. Naudojant įvairias technologijas galima šią trintį padidinti, sąmoningai bandant sukelti informacijos chaosą.

Karo vado vadovavimo kokybę galima nustatyti pagal jo

gebėjimą sutelkti čia minėtus moralinius veiksmus trinčiai, kurią sukelia smurtas ir pavojus, chaotiškoje aplinkoje sumažinti. Todėl galima teigti, kad idealus karo vadas – lyderis, kuris suvienija, suderina savo protines ir dvasines galias, t. y. racionaliuosius ir emocinius gebėjimus. Klauzevicą neapsiriboja tik kokia nors viena savybe, pavyzdžiui, karybos partitimi, bet ieško visapusės šiai veiklai tinkamos asmenybės. „Karo genijus“ apima visus asmenybės aspektus, racionaliuosius ir emocinius, kurie, ir tai svarbiausia, turi būti suderinti taip, kad nepažeistų pusiausvyros. Naudotis izoliuotai ir pavieniui vienu iš jų, pavyzdžiui, kad ir vien nuosekliu mąstymu, būtų tas pat, kaip eiti viena koja. Jo kompetencijos modelis pagrįstas prielaida, kad kariniai veiksmai visada dėl išimtinių priežasčių yra išimtiniai.

Teiginiai, kad kario profesija yra tokia pat, kaip ir kitos profesijos, klaidingi dėl to, kad iš siuvėjų, ūkininkų, buhalterijų, inžinierių ar filosofų nereikalaujama rizikuoti savo gyvybe arba sunaikinti priešą. Jei civilinė bendruomenė prie to pripras, jai taps nepriimtina ir tai, kad kariai privalo panaudoti ginklą net ir specialiose situacijose.

Klauzevico aprašomas „karo genijus“ įkūnija keturias savybes. Jo charakteris yra:

1) vientisas – jo asmenybė susideda iš vidinių valingų, stiprių jėgų – dvasinių, intelektualinių, emocinių;

2) holistinis – išlaiko vidinių jėgų pusiausvyrą, visi asmenybės komponentai sąveikauja

su visuma ir su kiekvienu kitu komponentu atskirai;

3) kryptingas – jėgas nukreipia tikslui pasiekti;

4) egalitarinis – jokia asmenybės jėga neįgyja persvaros ir jokia neslopinama.

Karas Klauzevicui ne būseną (*status*), o veiksmas (*actus*), ne visų statiškų jėgų suma, o mechaninė mašina, laukas, kuriame veikia įvairios gyvybinės, panašiai kaip elektromagnetinės, jėgos, t. y. veiksminga dinamika.

Įdomu, kad iš keturių tradicinių temperamentų – choleriko, sangviniko, flegmatiko ir melancholiko – Klauzevicą renkasi melancholiką, kaip tinkamiausią vadui lyderiui arba – kaip jis mėgsta tą žodį! – „genijui“. Melancholija jam nereiškia liūdesio. Melancholikas pasižymi stipriomis ir nuosekliomis, ilgalaikėmis emocijomis, tikslingai veikia panaudodamas emocines aistras, formuodamas tvirtus savo veiksmų pagrindus. Jis geba tas aistras susieti su savo protu, mintimis. Ir tai gali padaryti geriau nei kito temperamento individai, išsiskiriantys spontaniškais emocijomis. Aistros (*passions*) – tai ilgalaikės emocijos, kurios, jungdamosios su intelektu, skatina kurti ilgalaikius planus ir akcijas.

Intelektu ir emocijų jungiamoji grandis yra valia. Ją sudaro emociniai ir protiniai elementai. Tai valia suteikia emocijoms formą ir kryptį, be jos asmenybės būtų labai pažeidžiama, silpna. Melancholija ir depresija susijusios su tam tikru liūdesiu, tačiau depresija nevirsta veiksmu (akcija), nes trūksta valios.

Dar viena moralinė jėga – gebėjimas daryti sprendimus

(vokiečių k. *Talent des Urteils*, prancūzų – *coup d'oeil*), t. y. būti teisiu intuityviai reaguojant į kovos lauko sąlygas. Tai jausmo ir sveiko proto sąveika, kaip kokia vidinė šviesa, leidžianti priimti teisingą sprendimą, rasti tiesą. Čia prie tiesos priartėjama daugiau naudojantis nuojauta nei dedukciniu mąstymu, atliekant ne analizę, o sintezę, kuri padeda lyderiui suvokti tikslingą sprendimą kaip vientisą idėją. Intuicija „pagauna“ sprendimą, greitai skriejantį vaizduotėje, kuri sąveikauja su emociniu pasauliu ir taip įgyja sintetinių gebėjimų. Tačiau tai dar nereiškia, kad intuicija netobulėja kaupiantis patirčiai. Visai nepatyręs žmogus, netikėtai patekęs į mūšio lauką, vadovautųsi labai nekonstruktyvia intuicija – kad iš ten būtina pabėgti.

Jau minėtas H. Moltkė, ne visur sutinkantis su Klauzevicu, aiškiai atskyrė mąstymą ir emocijas sakydamas, kad emocinės vado charakterio ypatybės, pavyzdžiui, charizma, drąsa ir valingas ryžtas, dažnai kare yra svarbesnės už intelektą. Klauzevicą aprašo kelias ypatybes, reiškančias drąsą, kurios iš vokiečių ir anglų kalbų verčiamos taip: drąsa (angl. *courage*, vok. *Mut*) – tai gebėjimas rizikuoti dėl kažko svarbaus, bet nebūtinai tai turi būti susiję su gyvybe ir mirtimi; narsa (angl. *bravery*, vok. *Tapferkeit*) – gebėjimas rizikuoti gyvybe. Tai gali būti sąmoningas pavojaus ignoravimas, neteikiant jam reikiamo dėmesio, kas taip dažnai pasitaiko kare. Tai dvasios ir proto būseną, leidžianti garbingai iškęsti žaizdas ir net pasitikti mirtį. Taip pat tai gali būti

(angl. *boldness*, vok. *Kuenheit*) gerai apgalvotos motyvacijos kautis su priešu, tvirto apsisprendimo, glūdinčio psichikoje ir reikalaujančio kūrybingumo, net išradingumo, rezultatas. Pastarasis įgalina lyderį ne tik atsilaikyti kilus pavojui, bet ir veiksmis jį tinkamai suvaldyti ar paveikti. Tai derinasi su šių dienų vakarietiškojo karinio lyderiavimo (FM 100-22) modeliu, kurio pagrindas yra mąstantis ir veikiantis individas. Jo svarbiausias uždavinys – nepasiduoti likimui, išverti sunkiausiose situacijose, nes karas ir mūšiai nėra tik pasiaukojimo altoriai, bet ir vietos, kur galima kūrybiškai veikiant išgyventi.

Klauzevicą žūtbūt mus siekia įtikinti, kad emocinis narsumo šaltinis yra entuziazmas (suinteresuotumas užduotimi), patriotizmas ir ambicingumas. Ypač svarbu, kad karinis lyderis būtų ambicingas ir stengtųsi veikti geriau negu jo kolegos ir konkurentai. SVEIKA konkurencija kelia kariuomenės profesionalumo lygį, o tai gerai, nes kiekvienas karys kartu skatinamas kelti ir savo meistriškumą, galvoti ir veikti savo iniciatyva.

Vokietijos kariuomenės generalinis štabas net įvedė tvarką, kuria remiantis prieš primant svarbius sprendimus pavaldiniai privalo konsultuoti savo viršininkus. Tai įmanoma, jeigu viršininkai pasirengę atviroms diskusijoms ir argumentams, o pavaldiniams netinga drąsos tai daryti.

Tas, kuris nedrįsta pasakyti savo viršininkui, jog kažkas yra negerai ar ne taip, nėra geras karininkas. Tam reikia moralinės drąsos. Klauzevicui drąsos

sąvoka yra platesnė ir reiškia daugiau negu tik pasirengimą prireikus aukoti savo gyvybę. Ji įkūnija minties, dvasios ir žodžio laisvę. Kartais kariai labiau linksta rizikuoti gyvybe nei kritikuoti savo vadą.

Knygoje „Apie karą“ Klauzevicas labai vertina ryžtą (vok. *Entschlossenheit*; angl. *resolution*; pranc. *courage d'esprit*), kaip labai svarbų moralinės jėgos elementą. Tai irgi yra moralinė drąsa, ne fizinio pavojaus, bet dvasinių stabdžių – abejonės, nežinomybės, nepasitikėjimo, baimės – įveikimas.

Intuicija (pranc. *coup d'oeil*) gali padėti geriau suvokti aplinkybes, bet neinspiruoti veiksmo (akcijos) dėl abejonių, kurias sukelia karo lauko chaosas. Čia ryžtas (*courage d'esprit*) kartu su intuicija (*coup d'oeil*) įgyja didelę svarbą. Tai galima vadinti rezoliucija arba galutiniu pasiryžimu veikti. Tačiau turiu pažymėti, kad kartais ir kvaili žmonės, pakliuvę į bėdą, pradeda veikti, bet tai daugiau dėl refleksų, o ne dėl apgalvoto pasiryžimo, t. y. Klauzevico *courage d'esprit*.

Taigi, kita vertus, ryžtas yra emocinė minties būklė, valia vykdyti akciją (atlikti veiksmą), kaip intelektualinio proceso rezultatas, bet vis dėlto tik emocija. Čia ir yra Klauzevico esminė mintis: neužtenka vien izoliuoto intelekto, jis turi susijungti su emocijomis ir tik tada bus tinkamai transformuotas į akciją.

Tačiau Klauzevicas, likdamas ištikimas sau, sako, kad geriau, ištikus bėdai, padaryti ką nors klaidingai, negu nieko nedaryti. Apskritai pasiryžimas veikti visoje kariuomenėje

galės egzistuoti tik tada, jeigu kiekvienas karys bus laikomas ne aklu įsakymų vykdytoju, o individu, turinčiu tam tikrą nepriklausomybę ir priemonių pasirinkimo laisvę ir galinčiu veikti pagal savo kompetenciją. Būtent tai ir sumažins „karo trintį“, skatins kiekvieną karį ugdyti savo savarankiškumą, konceptualiai valdyti mintis ir emocijas, ir tai padės iš vidaus, o ne iš išorės stiprinti savitvardą, veiks kaip vidinis variklis.

Todėl ši galvosena, vadinama *užduoties taktika* (vok. *Auftragstaktik*; angl. *mission command*), taikoma ne tik vokiečių, bet ir amerikiečių bei daugelio kitų šalių kariuomenėse. Tai reiškia, kad įsakyme turi būti nurodyta, ką reikia padaryti, o ne kaip tai padaryti. Pvz., davus nurodymą: „Aptverti stovyklą tvora“, nereikia nurodinti, koks atstumas turėtų būti tarp kuolų ar stulpų, ir pan. Kariai gali efektyviai ir net ilgai veikti negaudami įsakymų ir informacijos, kaip neretai nutinka atsiradus mūsų trinčiai. Klauzevico moralės veiksniai tampa stipresni už šią trintį, kas dabar šiuolaikiniame kare itin svarbu. Galima pastebėti tendenciją pervertinti technologijų, palyginti su moraliniais veiksniais, pranašumą. Kai kas net galvoja, kad ateities karai vyks kariaujant mašinomis ir robotais. Bet juos turės kontroliuoti žmonius, pasižymintis pačiomis geriausiomis intelektinėmis ir dvasinėmis savybėmis, nes kitaip tie robotai ir mašinos perims visus sprendimus, net dėl gyvybės ir mirties. Nemanau, kad to norime.

Mielieji skaitytojai, baigiasi mūsų pusvalandis su Klauzevicu. Pasikalbėjęs su kai kuriais kariūnais ir karininkais išgirdau gana įdomių ir sąmojingų „svaičiojimų“ apie Klauzevicą: spėliojama, gal jis buvo lietuvių kilmės – Klauzevičius. Juk jis – prūsas. O prūsai – vokiečių ir senųjų prūsų, kurie buvo senovės lietuvių gentis, mišinys. Kaip legendinis romėnų kunigaikštis Palemonas kadaise atkeliavo į Lietuvą, taip Klauzevicas gal pasiekė Magdeburgą.

Karo akademijos biblioteka jau gavo lietuvišką „Apie karą“ (ats. redaktorius doc. dr. Pranas Jankauskas) variantą. Tai labai svarbus įvykis! Lapkričio viduryje Akademijoje rengiamas instruktorių ir kariūnų mokslinis seminaras „Carlo Clausewitzo teorijų taikymas šiuolaikinėje karyboje“. Tad bus puiki proga padiskutuoti. Labai norėčiau sulaukti Jūsų atsiliepimų. Parašykite KARIŪNUI.

Carlo von Clausewitzo šaržas.

Autorius Dietrichas Hubertas

Savo rankomis paliesti ne vadovėlinę, o TIKRĄ istoriją

Krn. Artūras ČIUBERKIS

Prasidėjus naujiems mokslo metams, kariūnų pečius užgriūva ir nauji rūpesčiai: studijos, vado pareigos bei kiti su jų tarnyba susiję dalykai. Viskas iš naujo! Be to, atvertus naują lapą, nesinori dairytis atgal, būtina žiūrėti į priekį.

O man iš lėto rudenėjantys orai vis dar negali užgožti prisiminimų, praėjusios vasaros įspūdžių, kurių tiek daug... Dabar, bėgdamas pirmyn, dažnai stabteliu ir pažvelgiu per petį į praeitį, prisimenu akimirkas, kurias kartu su bendraminčiais draugais praleidau Sibiro taigoje. Viskas prasidėjo nuo...

Praėjusių metų vasarą sužinojau naujieną – du mano būrio draugai (krn. Alminas Sinevičius ir krn. Greta Žiliūtė) įveikė pirmąjį atrankos į Sibiro ekspediciją etapą. Mane tai labai sudomino, todėl apie šį projektą ėmiau ieškoti daugiau informacijos. Netrukau išsiaiškinti, kad

mano kolegos yra pakviesti dalyvauti pilietiškumo ir patriotiškumo ugdymo projekte MISIJA SIBIRAS'09.

Pasiklausęs iš ekspedicijos grįžusių kolegų pasakojimų jau buvau tikras, kad kitąmet ir aš dalyvausiu atrankoje, stengsiusi, kad būtų suteikta galimybė savo rankomis prisiliesti prie tragiško mūsų istorijos laikotarpio – tremties – paminklų.

Internete pasirodžius skelbimams apie atranką į šį projektą, iš karto užpildžiau ir išsiunčiau Lietuvos jaunimo organizacijų tarybai (projekto organizatorė – toliau LiJOT) savo anketą. Joje reikėjo parodyti savo motyvaciją dalyvauti šioje ekspedicijoje. Taip pat organizatoriams buvo labai svarbu, kaip kandidatai supranta patriotizmą, pačią projekto idėją, kad ekspedicija jiems nebūtų tik įdomi išvyka. Trumpai tariant, reikėjo įrodyti, kodėl tu, o ne kiti, esi vertas vyksti į Sibirą.

Kaip vėliau sužinojau, buvo atsiųsta daugiau kaip 1 000 anketų. Visi, kurių anketos buvo atrinktos, kaip ir manoji (65 numeriu), buvome pakviesti į atrankinį žygį. Jo tikslas buvo dalyviams padėti pajusti grupės dvasią, suteikti galimybę pasireikšti ir kartu patikrinti savo jėgas, o rengėjams įsitikinti, kad pretendentai yra tinkami dalyvauti ekspedicijoje. Smagu, kad buvau pakviestas ir aš. Kartu į žygį išsiruošė ir kariūnas Donatas Tarakanovas.

Nemažai dalyvių dėl nuospaudų, nuovargio ar tiesiog supratę, kad tokia ekspedicija ne jiems, pasitraukė iš žygio ir neteko teisės toliau dalyvauti atrankoje, bet man žygis nebuvo sunkus. Užsimezgė šilti santykiai, visi noriai bendravo, dalijosi idėjomis. Svarbiausia, kad nesijautė tarpusavio konkurencijos. Vakare visų laukdamo laužas ir šilta arbata, kurią gurdžijant skambėjo atrankos dalyvių prisistatymai, mintys apie savo profesiją, patriotizmą, jo reikšmę šiandien.

Po atrankinio žygio kankinantis laukimas: pateksiu ar ne? Dvejones išsklaidė draugiškai mane pasveikinęs ir džiugią naujieną pranešęs LiJOT atstovas. Aš patekau!

Kaip vėliau sužinojau, į šią kelionę buvo atrinkta puiki komanda. Visą laiką BUVOME KAIP KOMANDA, o ekspedicijos pabaigoje jaučiausi esąs didelės šeimos narys. Spėjome pažinti vienas kito privalumus ir trūkumus, tačiau išvengėme konfliktinių situacijų. Turint omenyje tai, kad nuolat būdavome pavargę ir erzino neišvengiama trintis, darbų dalijimasis, geras grupės mikroklimatas – jau savotiškas laimėjimas.

Ieškodami lietuvių kapinių suradome paminklinį akmenį. A. Čiuberkiuo nuotrauka

*Statome savo rankomis padarytą kryžių lietuvių kapinaitėse.
G. Alekno nuotrauka*

Rengiausi ekspedicijai labai skubiai ir gana chaotiškai. Tam turėjau labai mažai laiko. Iš stažuotės Kaune grįžau į Vilnių ir pradėjau pakuotis daiktus. Tvarkyti savo mantą ir ekipuotę man, kariūnui, nebuvo naujas dalykas: ne kartą esu greitai susiruošęs ir į kur kas ilgesnes pratybas.

Tad galėjau numatyti, ko man gali prireikti, o ko galbūt taip ir nepanaudosiu. Jau kraudamas kuprinę pradėjau save tapatinti su ano meto tremtiniais, jų išgyvenimus nuolat lyginau su savaisiais. Dažniausiai tai būdavo nesulyginami dalykai... Jie neturėjo visos dienos savo daiktams susidėti, negalėjo pasitarti su likimo draugais ar internete pasidomėti, kokia Sibiro gamta, klimatas ir pan.

Kai tik ant pečių užsidėjau kuprinę ir pasigirdo traukinio ratų bildesys, mane kankinęs savotiškas nerimas ir nežinomybė dingo. Pajudėjome! Pro vagono langus matėme linksmai besišypsančius, rankomis mums mojančius artimuosius, gimines, draugus, žurnalistus. Ir mums buvo gera. Norėjau pranešti visam pasauliui, kad iškeliauju į Sibirą. Norėjau, kad visi mus matytų ir linkėtų sėkmės! Dauguma mūsų iš rankų vis nepaleido telefonų, rašė žinutes, skambino saviškiams. Juk ilga kelionė laukė... Šiurpas per kūną eina, kai pagalvoji, kokiomis sąlygomis į Sibirą buvo gabenami tremtiniai, kokius baisius vargus jie patyrė mėnesį trukusioje kelionėje į nežinią. O ir pranešti niekam negalėjo apie savo negailestiną likimą...

Iš Vilniaus iki Maskvos važiuovome traukiniu septyniolika valandų. Kelionė neprailgo, turėjome laiko pasižiūrėti vienas į kitą, artimiau susipažinti, netgi pasidalyti pareigybėmis. Iš Maskvos oro uosto išskridome tiesiai į Buriatijos Respublikos sostinę Ulan Udė.

Dar skrendant lėktuvu į galvą šovė keista mintis, kad panašiai gali būti ir vykstant į kovinę misiją. Iki tol dar nebuvo buvęs taip toli nuo savo gimtinės, šeimos, draugų. Žinojau, kad man negresia joks pavojus, be artimųjų ir draugų praleisiu tik dvi savaites, tačiau kai pagalvojau apie tūkstančius kilome-

trų, kurie mus skiria, pasidarė liūdna, ir tik dabar, toldamas nuo Lietuvos, pirmą kartą gyvenime ėmiau suprasti, ką reiškia šis atstumas ir Tėvynės ilgesys. Svaresčiau, kaip jausiuosi po savaitės. O jeigu nežinočiau, kur mane veža ir kada grįšiu? O jeigu tai įvyktų po pusės, po dešimties metų?

Po 6 valandų varginančio skrydžio lėktuvu (vis tos ilgos mano kojos) nusileidome Ulan Udė oro uoste. Nuo pat pirmųjų akimirklų viskas atrodė nauja, aplink stūksojo išpūdingi kalnai, stebino neįprastas akiai kraštovaizdis. Tada jau supratau patekęs į „kitokį pasaulį“. Norėjosi kuo greičiau patirti tai, kas dar nepatirta, aprėpti tai, kas neaprepta. Ulan Udė mus pasitiko ir nuvežė į vietą. Pakeliui dairėmės, nejučia Buriatijos sostinę lyginome su Lietuvos miestais, Maskva. Kaip diena ir naktis! Didelį išpūdį padarė vietos gyventojai. Tikri rytiečiai! Siauros akys, platūs skruostikauliai, tamsaus gymio... Egzotika.

Kai atvežė į vietą, įsikūreime taigoje. Čia gamta buvo dar išpūdingesnė. Dideli, medžiais apaugę kalnai, aplink – tobulai nukirpta atrodanti žolė. Tik vėliau susimąščiau, kodėl ji tokia trumpa, kodėl upeliai tokie menki... Visa tai rodė, kad čia nederlingas dirvožemis, trūksta geriamojo vandens, o klimatas atšiaurus. Kitokiomis sąlygomis gyventi įpratusiems lietuvių tremtiniais tai buvo papildomi sunkumai. Iš karto man kilo nemažai klausimų: iš ko jie gyveno, ką valgė, kur šildėsi speiguotomis žiemomis?

Galbūt mūsų tautiečiai tremtiniai taip pat žavėjosi didinga Sibiro gamta... Tik juos spaudė begalė rūpesčių: kur susirasti maisto ir kitų gyvybiškai būtinų dalykų, iš ko pasistatyti būstą? Reikėtų įvertinti ir tai, kad mes iki šios vietos keliavome dvi dienas, o tremtiniai nežmoniškais sąlygomis čia buvo gabenami gyvuliniais vagonais apie mėnesį. Pavargę ir ligoti, atskirti nuo šeimų, atplėšti nuo Tėvynės, kankinami nežinios, jie jautėsi baisiai. Todėl su mūsų savijauta to net nelyginsiu.

Atšiauriais Sibiro sąlygomis labai sunku planuoti laiką, darbus. Jau numatytus planus dažnai „pakoreguodavo“ staiga pasikeitęs oras, susisiekmio problemos ir kitos aplinkybės. Laimė, turėjome puikų, daugelį metų Sibiro platybėse lietuvių tremtinių kapinaites prižiūrintį entuziastą Gintautą. Tai žmogus, kuris nuolat rūpinosi, kad būtų laikomasi plano ir įgyvendinami ekspedicijos tikslai.

Taigi, pagrindinė mūsų užduotis buvo tvarkyti tremtinių kapinaites. Nuolat keliavome nuo vienu prie kitų. Vienas sutvarkę, leisdavomės toliau į žygį ieškoti apleistų tremtinių amžinojo poilsio vietų. Stovykloje visada likdavo du žmonės, kurie užtikrindavo mūsų palapinių ir daiktų saugumą, pasirūpindavo, kad grįžę iš darbo būtume sutikti karšta arbata ir garuojančiu maistu. Visi žinojo, ką turi daryti, niekam nereikėjo „pirštu rodyti“.

Ekspedicijos metu apėjome daug įvairiausių būklės ir stiliaus kapinių. Vienos buvo arčiau miestelių, kitos – atokiau. Skyrėsi ir jų tvarka. Kai kurios net

nebuvo panašios į kapines, kitos stebino savo milžiniškais, tarp kitų paminklų išsiskiriančiais kryžiais. Skaudu buvo žiūrėti į tėvynainių kapelius, visiškai nuniokotus ir apleistus. Vietos gyventojai ramia sąžine verčia išlikusius lietuviškus kryžius ir jų vietoje stato naujus, jau saviesiems skirtus. Kraupu, kai pagalvoji... Kad galėtų pagerbti savo artimo žmogaus atminimą, jie nebijo išniekinti svetimą kapą. Nieko nepaisydami, kibdavome į darbą ir tvarkydavome šiuos visų užmirštus lietuvių kapelius. Įdomus jausmas, kai visi dirba, niekas nesimuliuoja, nes turi bendrą tikslą.

Kartą nuo pat ryto lijo – nors žodis „pliaupė“ čia labiau tiktų – lietus. Įkyrus, nesibaigiantis, vis stiprėjantis lietus! Tačiau mums tai nebuvo kliūtis – visi išėjome tvarkyti kapinių. Jos atrodė baisiai. Prižėlusios visokiausių žolių, krūmų, užverstos daugybe senų nuvirtusių medžių. Čia būta gaisro. Ši vieta visiškai nebūtų panaši į kapines, jei ne ant žemės gulintys kryžiai, išlikę kapų kauburėliai ir pačių lietuvių išvartyti antkapiai.

Nepaisydami šalto ir stipraus lietaus, įtempę raumenis, išsirengę iki pusės, dirbome iki pietų. Trumpam pasišildyti prieidavome prie laužo ir vėl prie darbo. Ir nė vieno neišgirdau verkšlenant, kad šalta, šlapia, sunku ir pan. Motyvaciją kėlė ir labai gera mūsų grupės atmosfera. Dirbome ne kaip komanda, kolektyvas, grupė, bet kaip tikra šeima. Vieni kitais rūpinomės, pasitikėjome. Stovykloje likusieji prižiūrėjo draugų daiktus, iškraustydavo kuprines, džiovindavo šlapius drabužius. Ne-

sijautėme nepatogiai ir dėl to, kad ant virvės kiti galėjo matyti kabančius tavo asmeninius daiktus, kojines ar net apatinius. Dažnai pagalvodavau, kad tokia aplinka ir tarpusavio santykiai turėtų būti ir kariuomenėje.

Per visą ekspediciją tai buvo labiausiai įsimintinas kapinių tvarkymas. Darbas sunkus, o ir sąlygos, turint omenyje, kad stovykloje visa mūsų manta buvo šlapia, ekstremalios. Tačiau kartu buvo net savotiškai smagu, nes, lygindami save su tremtiniais, jau galėjome rasti panašumų. Aišku, jie dirbo kur kas sunkesnėmis sąlygomis. Kartais mano motyvacija dingdavo, kai pamatydavau paminklų, ant kurių parašyta, kad čia kadaise palaidoto žmogaus palaikai išgabenti į Lietuvą.

Ekspedicijos metu turėjome progų susitikti ir susipažinti su ten dar gyvenančiais lietuviais. Tiesa, gana sunku tokiais juos laikyti, nes, galima sakyti, jie jau yra visiškai pamiršę lietuvių kalbą ir net savo išvaizda supanašėję su vietiniais. Nepaisant

to, buvo labai malonu ir įdomu su jais pabendrauti, pasikalbėti. Šie žmonės mūsų apie Lietuvą beveik neklausinėjo. Turbūt nežinojo, ko ir klausti, nes savęs lietuviais jau nelaiko. Nieko keista, turint omenyje, kad žmonės, kuriuos mes sutikome, buvo pirmosios kartos tremtiniai, į Sibirą patekę kartu su tėvais dar būdami vaikai. Jie čia užaugo, sukūrė šeimas ir nebeturi to dvasinio ryšio su Tėvyne – Lietuva.

Priešingai nei Sibiro tremtiniai, mes dar nenorėjome keliauti namo. Tačiau, kad ir kaip mums patiko parodytas geranoriškumas, Sibiro gamta, kuri turi savotiško magnetizmo ir traukė mūsų širdis čia pasilikti ilgiau, išvykome į Maskvą. Paskui iš Rusijos sostinės išsundėjome namų link. Traukinyje bandžiau visas minti sudėlioti į savo vietas, tačiau jos netilpo galvoje. Vilniaus stotyje mus labai gražiai pasitiko LijOT kolektyvas, artimieji. Tačiau buvo labai liūdna išsiskirti su naujai atrasta šeimynėle.

Dabar, po ekspedicijos praėjus jau dviem mėnesiams, pagal-

voju, kad galbūt drąsu sakyti, jog „mes Sibire daug nuveikėm“. Palikome ten dalį savęs ir parsi-vežėme dalį tremties vargus iškentusių tėvynainių atminimo.

Matėme nustebusias vietos gyventojų akis, kai pasakydavome, iš kur atvažiavome. Jei dar papasakodavome apie savo tikslus, kai kurie jų net įtariai į mus imdavo žiūrėti: „Gal jie kasinėja tas kapines?“ Jiems nesuprantamas buvo mūsų noras tvarkyti nepažįstamų, kad ir tėvynainių, kapus. Atkeliauti tokį kelią tik tam, kad galėtų sutvarkyti jau beveik neegzistuojančias, tik senų vietos gyventojų menamas kapinaites? Taip, mes to ir atvykome. Girdėjome ir pagyros žodžių už tai, ką darome, už tai, kad gerbiame savo tautiečius. Žmonės žadėjo ateiti pažiūrėti, ką mes nuveikėme, kai kapinaitės bus sutvarkytos. Jau vien tai yra geras ženklas ir mūsų ekspedicijos įvertinimas. Jie dar kurį laiką žinos, kad čia gyveno lietuviai, jog jie nėra užmiršti. O tai žinodami ir patys rodys daugiau pagarbos šioms amžinojo poilsio vietoms.

Pagrindinis šios misijos tikslas buvo ugdyti jaunimo pilietiškumą ir patriotiškumą. Labai džiaugiuosi, kad man buvo suteikta garbė dalyvauti Sibiro projekte. Šios dvi savaitės mano gyvenime buvo pačios išpūdingiausios! Siūlau mano pavyzdžiu sekti kolegoms, kariūnams, karininkams ir seržantams. Domėkitės, dalyvaukite ir galėsite savo rankomis paliesti ne vadovėlinę, o TIKRĄ istoriją. Galimybė savo idėjomis pasidalyti su jaunimu tik padės praplėsti patriotizmo sampratą. O tai, manau, būsimam Lietuvos karininkui labai svarbu.

Susitikimas Vilniaus geležinkelio stotyje (centre – ekspedicijos pagrindinis vadovas Gintautas Alekna). L. Tyvylytės nuotrauka

Krn. Artur DMITRIJEV

Artėjančias vasaros atostogas pajutau dar būdamas Akademijoje – kai gavau logistikos įskaitą. Po šio atsiskaitymo jau žinojau, kad manęs laukia mėnuo, skirtas poilsiui, kelionėms, nuotykiams bei naujiems išpūdziams patirti. Beliko sulaukti iš Pabradės grįžtančių bendrakursių. Gavęs leidimą išvykti, atsisveikinau su kariūnais, palinkėjau visiems gerų atostogų ir išskubėjau namo. Namie manęs laukė išsiilgę tėvai, kurie, be abejo, pasveikino sėkmingai baigus pirmą kursą. Vakare susitikau su draugais ir pradėjau planuoti ką tik prasidėjusias atostogas.

Vasarą su bičiuliais ir pažįstamais daug keliavau po Lietuvos miškus, regioninius parkus. Karštomis dienomis laiką leidau prie ežerų, upės. Teko ir pačiam organizuoti žygius su nakvyne, planuoti visą dienvartę, aprūpinimą, prižiūrėti jaunesnius ar dar nepatyrusius

Krn. A. Dmitrijevas su draugais žygyje

keliautojus. Tokiu būdu įgijau naujos patirties, susipažinau su įdomiais žmonėmis, dar nematytais Lietuvos kampeliais. Radau laiko ir seniai matytiems draugams bei giminaičiams aplankyti.

Taip nepastebimai prabėgo mano vasaros atostogos ir prasidėjo nauji mokslo metai. Aš juos pasitinku gerai pailsėjęs ir nusiteikęs vėl kibti į karo mokslus.

Krn. Oksana SLAUTA

Ką veiksiu vasarą, tiksliau sakant, vieną atostogų mėnesį, planavau dar prieš pusę metų. Svajojau, įsivaizdavau, ką ir kaip darysiu...

Pirmoji rugpjūčio diena jau buvo kupina emocijų ir veiksmo. Krikštynos... ir aš – krikšto mama mažiuko berniuko... draugės, o dabar ir mano sūnelio... Keturios dienos, praleistos su juo, buvo kaip pasaka... O vėliau dar laukė ilga kelionė. Kaip spėti aplankyti visus per tokį trumpą laiką, kaip spėti pabendrauti su draugais, pabūti prie jūros, išsimiegoti?! Tačiau tai žūt būt turėjau padaryti.

Per likusias tris savaites buvau nuvykusi pas draugus, pas senelius, pas tetą ir pusbrolius... Visi jie gyvena skirtinguose miestuose! Labai malonu, kai tu – labai laukiamas ir mylimas žmogus. Draugai surengė puikią ekskursiją po savo

Krn. O. Slauta su draugais

miestą, buvome prie ežero, kavinėje, kur patys dainavom mėgstamiausias ir su prisiminimais susijusias dainas. Net aplinkui sėdintiems svetiemiems žmonėms patiko!

Paskutinis atostogų plano punktas – jūra. Spėjau ir ten. Pajūryje praleidau penkias dienas. Plaukiojome kateriu, maudėmės, kaitinomės saulėje...

Mano vasara, nors ir tokia trumpa, nestokojo nuotykių. Stengiausi neprarasti nė dienos, nė minutės!

Krn. Karolis JASAS

Tik išėjęs pro Akademijos praleidžiamąjį punktą atsikvėpiau – pagaliau atostogos! Pagaliau baigiau pirmą kursą! Kiek daug prisiminimų kyla vos tik pagalvoju apie praėjusius metus. Nors atostogų buvo keturios savaitės, daug mažiau negu universiteto studentams, neliūdžiu – man jų užteko. Spėjau aplankyti seniai matytus draugus, gimines, ilgiau pabūti

Krn. K. Jasas koncerte Šilutėje

su šeima. Atostogos buvo smagios, puikus oras leido su gerais bičiuliais pabūti gamtoje, prie vandens.

Krn. Justinas DIKEVIČIUS

Sveiki! Aš esu krn. Justinas DIKEVIČIUS. Norėčiau jums papasakoti apie savo neilgas, bet smagias vasaros atostogas.

Taigi, buvau išvykęs atostogauti su savąja Mergaite į Latvijos pajūrį. Apsigyvenome Bigaunciemso miestelyje, netoli Jūrmalos. Aplankėme Rygą, Jūrmalą, maudėmės jūroje, deginomės ir ilsėjomės. Tuo metu, kai buvome Rygoje, vyko galiūnų varžybos. Jose dalyvavo ir Lietuvos sportininkai, už juos įnirtingai „sirgome“. Aplankėme Rygos senamiestį, kuris man pasirodė ne toks gražus ir didelis kaip Vilniaus. Kitą vasaros dalį praleidau namuose, padėdamas Tėveliams tvarkyti aplinką ir namo vidų.

Štai tokios smagios buvo mano greitai prabėgusios atostogos.

Krn. Ugnius RAGAUSKAS

Daugumai vasara prasideda birželio pirmąją, kaip ir atostogų metas. Tačiau mums, kariūnams, – rugpjūtį, nes tik tada galime atostogauti. O iki tol mokėmės Akademijoje, vykome į šaunias pratybas Pabradės poligone. Ten dalyvavome orientaciniuose žygiuose, taktikos, inžinerijos pratybose. Nežinau, kaip kitiems, bet man tai labai patiko. Tik įsivaizduokite: naktis, mėnesiena, miškas, palapinių miestelis, o tu budi, saugai miegančius draugus. Arba – kastuvas rankose, o tu lieji prakaitą... kasdamas apkasą, iš visų jėgų stengiesi, kad jis būtų kuo geresnis. Taktikos pratybos... Užgniaužęs kvapą guli užsimaskavęs pasaloje ir bijai garsiau įkvėpti. Gali tik grasiai sušukti: „Svajonės pildosi !!!“

Rugpjūtį taip pat patyriau daugybę nuotykių. Su buvusiu bendraklasiu Arnu nuvykome į Kuršių neriją. Tai buvo nepakartojama. Nemaniau, kad Lietuvoje gali būti toks gamtos kampelis. Smėlio kopos. Kiek ten daug smėlio! Kartais pasijusdavau lyg atsidūręs žmonių užmirštoje vietoje. Žydra jūra, gaivus oras. Ramybė...

Mane labiausiai sudomino į pajūrį atvykę parasparnių klubo nariai. Ko tik nepamačiau! Nuo pasakiškų suktukų iki minkščiausių nusileidimų. Seilė varvėjo juos stebint – ne veltui tapau aviatoriumi.

Būdavo dienų, kai reikėdavo padėti tėvams ūkyje. Javapjūtė, žemės įdirbimas ar aplinkos gražinimas. Vakarais leisdavau įvairiausiai – ir medžioklėse

Krn. U. Ragauskas Kuršių nerijoje

tykodamas laimikio, ir triukšminguose vakarėliuose su draugais. Aplankiau bičiulius ir gimines. Vasarai baigiantis nekantraudamas laukiau mokslų pradžios, o kartu ir naujų iššūkių, išbandymų.

Krn. Darius ŠADUIKIS

Ir aš norėčiau glaustai papasakoti apie savo atostogas.

Viskas prasidėjo liepos 31-ąją, kai mus išleido iš LKA. Einant pro vartus galvoje sukosi vienintelė mintis: „Pagaliau atostogos!“ Bet ateities planuoti neskubėjau, kadangi žinojau, jog vos grįžus namo teks padėti tėvams, tad laisvo laiko bus mažiau nei norėtumėsi. Tačiau tai tikrai nesugadino nuotaikos. Dieną tėvams padėdavau remontuoti kambarius, vakarais ilsėdavausi namie arba laiką leisdavau su draugais. Taip prabėgo mano trumpos vasaros atostogos, per kurias spėjau daug darbų padaryti.

Skyrelyje „Iš pirmų lūpų“ kiek kitokiu būdu pristatomi Kariūnų bataliono vadai.

*Asta JANKAUSKAITĖ
Kariūnų bataliono vado
pavadootoja*

*Martynas RUTKAUSKAS
IV kuopos vadas*

*Erlandas KASPERAVIČIUS
III kuopos vadas*

Jūsų gyvenimo credo	Gyventi tikslingai	Nieko nėra neįmanomo	Viskas yra pasiekiamas
Kas Jums padarė pačią didžiausią įtaką?	Šeima	Tėvai	Tėvai
Jeigu galėtumėte keliauti „laiko mašina“, kokį mūšį ar karinę operaciją norėtumėte pamatyti?	I pasaulinį karą	Stalingrado ir Žalgirio mūšius	I ir II pasaulinius karus
Jūsų mėgstama muzika	Hiphopas, R&B	Įvairi	R&B, klasika, hiphopas, repas
Įsivaizduokite, kad Jūs – kitas asmuo, ką draugiškai patartumėte kariūnams, kurių viršininku dabar esate (ar būsite)?	Supratingumo, kad visi dirbtų savo darbą	Eiti į priekį iškelta galva	Nereikia vadų bijoti, reikia juos gerbti
Labiausiai Jums patikęs filmas	„A Beutiful Mind“ („Nuostabus protas“)	„Gladiator“ („Gladiatorius“)	„Seven Pounds“ („7 sielos“)
Jeigu nebūtumėte tapęs kariūnu, būtumėte...	Pilotas	Karys	Studentas
Koks Jūsų charakterio bruožas ryškiausias?	Supratingumas	–	Atvirumas
Mėgstamiausias dailininkas	Vincentas van Gogas	Mano mergina!	Salvadoras Dali
Užbaikite sakinį: „Mane išveda iš pusiausvyros, kai...“	Neteisingai apkaltina	Kai negaliu baigti pradėto darbo	Kai meluoja tiesiai į akis
Ar esate kada nors pažeidę Kariūnų garbės kodeksą?	Ne	Taip	Taip
Lietuvos krepšinio rinktinės pralaimėjimo priežastis yra tai, kad	Nėra komandos	Nesėkmė	Mažutis ir Jomantas
Užgaida, kurią Jūs sau leidote šią vasarą –	Keliauti, kur šilta	Poilsis	Pažvejoti per naktį
Ko palinkėtumėte pirmo kurso kariūnams?	Kantrybės ir nepamiršti, ko čia atėjo	Siekti tikslo ir niekad nenuleisti rankų	Nesutrikti
Dėl ko Jums yra buvę gėda?	Buvau pagauta meluojant	Nepamenu	Nepamenu
Mėgstamiausias kompozitorius –	Džiuzepė Verdis	–	Neturiu

Praeities asmenybė, kuria Jūs žavitės –	Nėra	Mindaugas	Frenkas Sinatra
Kada verkėte paskutinį kartą?	Beveik prieš metus	Gal darželyje	Vaikystėje
Jūsų mėgstamiausias patiekalas –	Jautiena	Žalia mėsa (Čičinsko kepsniai)	Kiniška vištiena su saldžiarūgščiu padažu
Ko išmokote iš savo tėvų/globėjų?	Tolerantiškumo ir pagarbos kitiems	Niekada nenuleisti rankų	Kaip gyventi
Mėgstamiausia knyga	H. Hesės „Stiklo karoliukų žaidimas“	„Tikslas“	Tokios neturiu
Kur pasaulyje labiausiai norėtumėte apsilankyti?	Brazilijoje	Savo gimtinėje	JAV, Prancūzijoje
Jūsų labiausiai vertinamas sportininkas	Dviratininkas Raimondas Rumšas	Mindaugas Ragauskas	Šuolininkas su kartimi Sergejus Bubka
Idealus kariūno savaitgalio planas	Penktadienis – kinas, šeštadienis – gamtoje, sekmadienis – laikas sau	Aktyvus poilsis	Penktadienis – klubas, šeštadienis – namai, sekmadienis – LKA
Ar esate pasirengę atleisti išdavystę?	Ne	Nemanau	Kieno? Nemanau
Praeities asmenybė, kuria labiausiai piktinatės	Nėra	Adolfas Hitleris	Rusų kalbos mokytoja
Jeigu Jus paskirtų į kitas pareigas, ką patartumėte kariūnui, kuris perims jūsiškes?	Pasitikėjimo savimi ir tvirtos nuomonės	Didžiuokis. Tu gavai geriausius	Daryti taip, kaip aš dariau
Asmenybė, į kurią norėtumėte lygiuotis	Brg. gen. Edvardas Mažeikis	Tėvai	Sportininkas Usainas Boltas
Mėgstamiausia Lietuvos vieta	Druskininkai	Gimtinė	Plateliai
Ar buvo Jūsų gyvenime netikėtų sutapimų?	Taip	Lyg ir ne	Yra pasitaikę
Jeigu Jūs galėtumėte turėti gyvūną, kokį pasirinktumėte?	Šunį	Šunį (Sibiro haskį)	Šunį (šarpėjų veislės)
Kurias lyderio savybes labiausiai vertinate?	Sąžiningumą ir intelektą	Žmoniškumą	Darbštumą ir ryžtą
Kada pirmą kartą sužinojote apie Joną Žemaitį-Vytautą?	Įstojusi į Karo akademiją	Savo mokykloje	2004 m.
Mėgstamiausias aktorius	Darius Meškauskas	Rolandas Kazlas	Jim Carrey
Įsivaizduokite, kad dalyvaujate „Talentų šou“. Kokį numerį atliktumėte?	Šokčiau	Ką nors juokinga	Jokio, nebent stebėtojo
Ką labiausiai norėtumėte turėti iš to, ko dar neturite?	Šunį	Išskirtinį protą!	Motociklo („britvos“) vairuotojo pažymėjimą
Įsivaizduokite, kad Jūs – Karo akademijos viršininkas. Jūsų pirmasis įsakymas	Keisti studijų programas	–	Aliarmas
Mėgstamiausia vieta Akademijoje	Biblioteka	Lova	Valgykla

Ištvermingiausių kariūnų krūtines papuošė Lietuvos kariuomenės kroso čempionato sidabro medaliai

Krn. Vladas LELEŠIUS

2009 m. rugsėjo 24 d. Kaune vyko Lietuvos kariuomenės kroso čempionatas. Šiame laikinojoje sostinėje susirinko labai pajėgūs bėgikai – pasaulio sportinio orientavimosi čempionato, įvairių tarptautinių kroso varžybų dalyviai ir prizininkai. Varžybose dalyvavo 7 komandos. Akademijos rinktinei atstovavo kariūnai: Vidmantas Šaučūnas, Vladas Lelešius, Tomas Vilkauskas, Paulius Kančys, Mantas Šveda-

rauskas, Ignas Ragačius ir Donatas Milinskas.

Buvo surengti du bėgimai. Varžybos vyko asmeninėje ir komandinėje įskaitose. Kroso dalyviai turėjo nubėgti apie 7 km kalnuota ir vingiuota trasa.

Panemunės trasą greičiausiai iš kariūnų įveikė V. Šaučūnas, antras atskubėjo T. Vilkauskas, trečias atbėgo P. Kančys, ketvirtas – V. Lelešius, vėliau – M. Švedarauskas, I. Ragačius ir D. Milinskas. Pagal varžybų

reglamentą galėjo dalyvauti tik 5 komandos nariai, kurių tik 4 geriausi rezultatai turėjo būti įskaityti, todėl paskutiniai du kariūnai varžėsi individualiai.

Susumavus abiejų bėgimų rezultatus paaiškėjo, kad Karo akademijos kroso bėgikų komanda, įtemptoje kovoje 8 sekundėmis aplenkusi Jaunųjų šaulių sąjungos bėgikus ir į priekį praleidusi Krašto apsaugos savanorių pajėgų 2-ąją rinktinę, iškovojė sidabro medalius.

Mūsų komanda su treneriu mjr. R. Vasiliausku po apdovanojimo. Autoriaus nuotrauka

■ PASKIRTA

2009-07-01
plk. ltn. Ramūnas Baronas paskirtas į LKA Karinio rengimo grupės viršininko pareigas

2009-07-01
mjr. Gintautas Jakštys paskirtas į LKA Lyderio ugdymo grupės Karo istorijos centro viršininko pareigas

2009-07-01
mjr. Jonas Minkevičius paskirtas į LKA Paramos grupės viršininko pareigas

2009-07-01
kpt. Ronaldas Endrijaitis paskirtas į LKA Lyderio ugdymo grupės Vado ugdymo sekcijos viršininko pareigas

2009-08-01
plk. ltn. Gintaras Vidzickas paskirtas į LKA Karinio rengimo grupės Bazinių karininkų kursų viršininko pareigas

2009-08-10
mjr. Rimantas Jarmalavičius paskirtas į Lyderio ugdymo grupės viršininko pareigas

■ SUTEIKTAS AUKŠTESNIS KARINIS LAIPSNIS

vyr. ltn. Raimondui Grinui – kapitono
vyr. ltn. Tomui Sedrisovui – kapitono
vyr. ltn. Sauliui Stoškui – kapitono
ltn. Žilvinui Ropei – vyr. leitenanto

■ APDOVANOTI

vyr. srž. Rolandas Grinevičius – kariuomenės pajėgų medaliu „Už pavyzdingą tarnybą“
vrš. Vitalij Svorobovič – kariuomenės pajėgų medaliu „Už pavyzdingą tarnybą“
vyr. srž. Deividas Širmenis – kariuomenės pajėgų medaliu „Už pavyzdingą tarnybą“
Irena Slivinskienė – krašto apsaugos sistemos medaliu „Už nuopelnus“
mjr. Eugenijus Karpas – Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dienos proga kariuomenės vado padėkos raštu
Bronė Alentiejienė – Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dienos proga kariuomenės vado padėkos raštu
dr. Gediminas Vitkus – Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo dienos proga kariuomenės vado padėkos raštu

■ ĮVYKĘ RENGINIAI

Rugpjūčio 25 d. LKA prasidėjo tarptautiniai oro pajėgų štabo karininkų kursai, kurie truks iki gruodžio 18 d.

Rugpjūčio 30 d. pradėjo studijas pirmoji kuopų vadų kursų klausytojų laida. Kursai truks 9 savaites.

Rugsėjo 1 d. vyko tradicinė Mokslo ir žinių dienos šventė. Ji prasidėjo Akademijos ramovėje šv. Mišiomis, kurias aukojo kariuomenės vyriausiasis kapelionas mjr. Saulius Kasmauskas ir kiti kariuomenės kapelionai. Vakare vyko aukštųjų mokyklų Mokslo ir žinių dienos renginys Vingio parke.

Rugsėjo 8 d. Akademijos bendruomenės atstovai dalyvavo Šiluvos atlaiduose. Ši diena buvo skirta maldai už Lietuvos kariuomenę ir taikos rėmimo operacijose dalyvaujančius karius.

Rugsėjo 18 d. Politikos mokslų katedra surengė sociologinių tyrimų pristatymą tema „Profesinės karo tarnybos karių požiūris į karo tarnybą ir vertybinės orientacijos“.

Rugsėjo 21 d. LKA rikiuotės aikštėje vyko kuopos vėliavėlės įteikimo ceremonija Kariūnų bataliono 2-ajai kuopai.

Rugsėjo 23 d. Karo istorijos centras kartu su Lietuvos valstybiniu mokslo ir studijų fondu surengė mokslinę konferenciją „Karas ir visuomenė Lietuvoje XX amžiuje“.

Rugsėjo 23 d. LKA bibliotekos darbuotojų grupė lankėsi Lietuvos didžiojo kunigaikščio Kęstučio motorizuotajame pėstininkų batalione, dislokuotame Tauragės rajone, Sakalinės kaime.

Rugsėjo 24 d. Kaune vyko Lietuvos kariuomenės kroso čempionatas, kuriame dalyvavo ir septyni LKA kariūnai, vadovaujami mjr. R. Vasiliausko.

Rugsėjo 24 d. LKA bibliotekoje vyko popietė, kurios metu plk. Arūnas Dudavičius Akademijos bibliotekai padovanojo Lietuvos ypatingajame ir Lietuvos centriniame valstybės archyvuose surinktą archyvinę medžiagą apie Joną Žemaitį-Vytautą ir Adolfą Ramanauską-Vanagą.

Rugsėjo 26 d. Karių teatro studijos kariūnų grupė dalyvavo kunigaikščio Algirdo minėjime Maišiagaloje.

Rugsėjo 28–spalio 2 d. LKA lankėsi Danijos karališkosios karo akademijos delegacija.

Rugsėjo 30 d. įvyko naujos sudėties Karo akademijos senato rinkimai. Ketverių metų kadencijai Senato pirmininku išrinktas doc. dr. Valdas Rakutis.

Spalio 2 d. Akademijoje vyko lazerinio šaulių treniruoklio pristatymas ir jo galimybių demonstravimas.

Spalio 8 d. Taikomųjų mokslų katedra surengė seminarą „Lazerių ir matematinio modeliavimo karyboje taikymas“.

Spalio 10 d. Lietuvos nacionalinio muziejaus Senojo arsenalo vidiniame kieme įvyko iškilminga Akademijos pirmo kurso kariūnų priesaikos ceremonija.

Spalio 10 d. LKA vyko kasmetė Lietuvos studentų atstovybių sąjungos konferencija, kurioje dalyvavo ir Kariūnų tarnybos nariai.

■ BŪSIMI RENGINIAI

Spalio 22 d. Politikos mokslų katedra pristatys „Lietuvos metinę strateginę apžvalgą 2008“.

Spalio 23 d. Užsienio kalbų katedra rengia konferenciją „Užsienio kalbų mokymo modelių kūrimas ir jų taikymas mokymo procese“.

Spalio 28 d. LKA biblioteka rengia metodinį seminarą krašto apsaugos sistemos bibliotekininkams tema „Pokyčių ir kokybės valdymas bibliotekose“.

Lapkričio 12 d. Karo istorijos centras rengia Lietuvos karybos istorijos tyrimų duomenų pristatymą.

Lapkričio 17 d. Vadybos katedra rengia mokslinį seminarą „Personalo vadybos aktualijos“.

Lapkričio 19 d. Karo istorijos centras kartu su Baziniais karininkų kursais rengia mokslinį seminarą „Carlo Clausewitzo teorijų taikymas šiuolaikinėje karyboje“.

Lapkričio 23 d. Akademijos kariai ir bendruomenės atstovai dalyvaus Vilniaus mieste vyksiančiuose šventiniuose renginiuose Lietuvos kariuomenės dienai paminėti.

Gruodžio 8 d. Vado ugdymo sekcija kartu su Kariūnų batalionu organizuoja praktinį seminarą „Kariūno vado vadovavimo įgūdžių tobulinimo būdai ir problemos“.

Gruodžio 17 d. Kariūnų tarnyba ramovėje rengia tradicines kariūnų Kalėdas, į kurias kviečiama visa Akademijos bendruomenė.

Gruodžio 30 d. Akademijos bendruomenė kviečiama į septynių metų palydų šventę.

KARIUOMENĖ

Carl von Clausewitz

APIE KARĄ

II dalis

LIETUVOS METINĖ STRATEGINĖ apžvalga

GENEROLO JONO ŽEMAIČIO LIETUVOS KARO AKADEMIJA

Algirdas AZUBALIS
Rolanda KAZĖAUSKAITĖ-MARKELIENĖ
Virginija ŽILĖNIENĖ

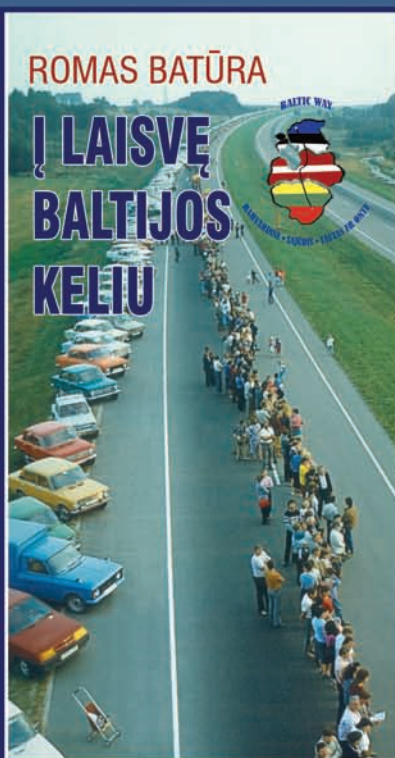
KARINIS RENGIMAS LIETUVOS MOKYKLOJE (1929–1940 m.)

Nauji LKA leidiniai

GENEROLO
JONO ŽEMAIČIO
LIETUVOS
KARO AKADEMIJA

LIETUVOS
LAISVĖS
KOVŲ
VIETOS

ROMAS BATŪRA

Į LAISVĘ BALTIJOS KELIU

Krn. A. Sinevičiaus ir krn. T. Šyvoko nuotrauka